

ELOFIZETES

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

Hirdetés sor egyzet 20 fillér,
minden következőről 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FOSZERKESZTO
STAUBER JOZSEF.

Péntek, június 25

Visszavonulnak az oroszok a Dnyeszter és a Visztula mellett is.

Budapest, június 24. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér:

Keletgaliciában az általános helyzet nem változott. Lembergől keletre és északkeletre erős orosz utóvédekkel a harcok folynak. **Felső-Dnyeszter mentén Mikolajowot és Zydacowot elfoglaltuk.** Zydacowótól a folyó irányában lefelé a szövetséges csapatok heves harcok közt több helyen a **Dnyeszter északi partjára nyomultak előre.** A Visztula és San közt az ellenség folytatja visszavonulását a Visztulától északra. Az orosz utóvédeket a Sannon túl visszavetettük. **Ostrowiecot és Sandomierzet csapataink elfoglalták.**

Olasz hadszíntér:

A karintiai határon a kis Pahnál erős olasz csapatok támadását visszavertük. Különbön ezen a határon éppoly, mint a tiroli határon csak ágyúharc volt. A Krn területen nyugalom van. Az Isonzo mentén heves ágyúharcok folytak. Olaszoknak Gradiska és Montalcone mellett ellenünk intézett támadásai megghiusultak. **Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese.** (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Linsingen serege átlépte a Dnyesztert.

Berlin, június 24. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Lorettó magaslat keleti lejtőin ellenséget egy általa néhány nap előtti elfoglalt árok részről kivetettük. Soucheztól délre a harcok reánk nézve eredményesen folytak tovább. Labirynthi állásunkat Neuvillétől délre egy éjjel megindult erős támadással szemben szívós közelharoban megtartottuk. A Maas magaslatokon további elkeseredett összeütközésekre került a sor; még 150 franciát elfogtunk. Ellenség két megghiusult támadása közben súlyos veszteséget szenvedett. Az általunk elfoglalt Beau de Sapt melletti magaslat ellen megghisírelt támadást visszautasítottuk. A foglyok száma ötvennel emelkedett.

Keleti hadszíntér:

Kürschanytól észak-keletre az oroszok egy általunk visszavert támadásuk alkalmával több mint száz foglyot hagytak hátra. Az Amulew mentén egy német előretörés Kopacyska falu elfoglalását eredményezte. Lengyelországban a Visztulától délre az ellenség több támadását visszautasítottuk.

Délkeleti hadszíntér.

Linsingen tábornokhaderege átlépte a Dnyesztert és Zurawno és az ellenség által megszállva tartott Halios között az északi parton heves harcban áll. Ezzel összefüggésben Lembergől és Zolkiewtól keletre fekvő vidékig folytattuk az üldözést. Zurawnotól a Sannak Ulanow melletti pontjáig jelentős esemény nem történt. A San-Visztula szögben az oroszok egészen a San szakasz mögé vonultak vissza. A Visztula balpartján Ibratól délre észak felé tértek ki. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A buza ára.

Arad, június 24

A kormány közzétette az ideai termés maximális árait. Ezek közül a legfontosabb a buzának, mint a kenyérmagvak legfőbbikének maximális ára. Ez az ár: általában harminchat korona métermázsánként. Juliusban és augusztusban magasabb ár van megállapítva azon gabona részére, amely korábban forgalomba kerülhet. Azontul a harminchat koronás ár marad érvényben.

Harminchat koronás buzaár: ezt kétségtelenül még a háborús időkhöz viszonyítva is, sokan magasnak fogják találni. Azok után, hogy az országnak az egybehangzó hírek szerint jó középterméssre van kilátása, alacsonyabb árakra számítottak a kétségtelenül az egyéb élelmi cikkek árára is mérséklően hatott volna, ha a buza alacsonyabban lehet maximálni.

A háborút közvetlenül megelőző időben mintegy huszonnégy korona volt a buza ára, amiben már kifejezésre jutott a tavalyi kedvezőtlen termés. Már ez is nagy eltolódást jelentett azoktól a ma szinte elképzelhetetlen időktől, amikor — például 1906-ban — *tizennégy korona* volt a buza métermázsája. A háború kitörése után rohamosan nőtt a buza ára és decemberben már a 42-43 koronát is elérte, amikor a kormány a maximális árak életbeléptetését elrendelte. Akkor a maximális árakat törvényhatóságoként állapították meg, s ez a buzaiban átlag negyven korona volt.

Ehhez képest az ideai buzaár mégis tíz százalék csökkenést jelent, amely természetesen csak akkor érvényesülhet, amikor a negyven koronás prémium-ár a harminchat koronáig eljuthat. Szakvélemények szerint a gazdáknak nem nagy része fogja élvezhetni a július és augusztusra megállapított magasabb árakat. Igaz ugyan, hogy sok helyütt már meg is kezdtek az aratást, de a munkaerő hiánya folytán, valamint a cséplés lassabb mederben haladhat előre.

A magasabb buzaárak révén elérendő nagyobb jövedelem kétségtelenül az ország egész gazdasági életének lesz közvetlenül, vagy közvetve haszna s miután a termésből előreláthatóan kiviteire is fog jutni, az a nemzeti vagyonosodáshoz is hozzá fog járulni. Ez a vigasztaló momentum abban, hogy legalább még egy évig drága kenyeret kell ennünk.

A legfőbb érdek azonban, hogy ezek a maximális árak valóban maximális árak maradjanak. Nyílt titok, hogy ez a múltban nem volt elmondható. A negyven koronás maximális buzaár mellett hatvan koronáért is vettek búzát s a huszonhét koronás hivatalos tengeri-ár mellett derüborura történtek vételek harminchat, negyven koronáért, sőt ennél is drágábban. A kormány, ha, — bizonyára minden körülményt mérlegelve, a buza árát elég magasán állapította meg, minden rendelkezésre álló erővel hasson oda, hogy ezt semmiképp se legyen alkalom túllépni, vagy kijátszani. Mert ha még ezen felül is jut a kenyérmag ára, azt a minden felől drágítással küzdő ország alig bírná el.

Az oroszok utolsó napjai Lembergben.

(Bobrinszky szökése. — Deportálták a város vezető polgárait az oroszok?)
Závirati tudósítás.

Bécs, június 24.

Sajtóhadiszállásról jelentik: Lembergben érkezett jelentés szerint az orosz hatóságok vezetői még abban az időben is, amikor a fiadalmasan előrenyomuló osztrák-magyar és német hadseregek ágyai már csaknem Galicia fővárosának kapui előtt dörögtek, különféle — adminisztratív problémák megoldásával foglalkoztak. Bobrinszky fő kormányzó, valamint segítő társa, Polovoev vezérőrnagy és Skalon rendőrkapitány látszólag nem törődtek a szövetséges hadseregek diadalmas előrenyomulásával és hosszas megbeszéléseket folytattak, melyeken a Szentpétervárról kiküldött személyiségek is részt vettek. A területi beosztások részleteivel és az adminisztratív szolgálat szabályozásával foglalkoztak, mintha Galicia és Lemberg birtoka felől teljes biztonságban lehetnének volna.

Nemrégiben megjelent Lembergben az orosz birodalmi дума elnöke Rodsjanko számos dumaképviselő kíséretében. A megtisztelt látogatás során rendezett barátkozási ünnepélyen leplezte a дума kiváló elnöke az orosz „főszabadítók” galiciai terveit. Két nappal azután, hogy a „nemzeti egység” gondolatának szép szavai elhangzottak, előkészületeket tettek Lemberg kiürítésére. Számos levélből, amelyet Lemberg városából küldtek el, kitűnik az a félelem, hogy az oroszok a városban található összes szolgálatra alkalmas férfiakat elhurcolják a cári birodalom belső részébe és közöttük több tekintélyes polgárt, élükön Rutkovsky helyettes polgármesterrel és társával Schleicher doktorral Szipériába deportálnak. Hogy ez a terv megvalósult-e, még eddig nem ismeretes.

Annai tény, hogy Rutkovsky és Schleicher, Lemberg alpolgármestereinek és több neves leMBERGI polgárnak sorsáról semmi biztos hír. Még az orosz uralom idején kiszivárgott Lembergől, hogy velük az orosz hatóságok kitérően bánának. Schleicher dr. neje, aki Lemberg feladása óta Bécsben lakik, már hosszú ideje semmi hírt sem kapott férjéről.

Ezzel szemben megállapítható, hogy akik az orosz uralom alatt tekintélyes állásokat foglaltak el és nagy befolyásnak örvendtek, még a múlt hét folyamán elszöktek. A szökevények között van egy gazdag építési vállalkozó és egy nagyravágyó főiskolai professzor. Grabski doktor egyetemi tanárt, aki a Slovo Polska

című lap szerkesztője volt és az oroszok érdekében már régebben agitált, nagybetegesen szállították Varsóba.

A polgármester a drágaság országos orvoslásáért.

(Varjassy Lajos javaslatai a polgármesterek pénteki gyűlésén.)

Az Aradi Közlöny tudósítása.

Arad, május 24.

Jelentette az Aradi Közlöny, hogy Bárczy István dr., Budapest polgármestere péntekre a fővárosba gyűlésre hívta össze a polgármesterek kongresszusának állandó bizottságát, amely afélől fog tárgyalni: milyen módon lehetne országosan rendezni a drágaság kérdését és hogyan kellene legpraktikusabban megoldani a háború alatt Magyarország lakosságának élelmezését. A pénteki gyűlésen Varjassy Lajos Arad polgármestere szintén megjelenik és a következő javaslatot fogja előterjeszteni:

Sajnálattal tapasztaltuk valamennyien, kik az ország különböző vidékein teljesítjük kötelességünket, hogy a háború kezdete óta a polgárság, különösen a városi polgárság megélhetési viszonyai rendkívüli módon megrosszabbodtak, sőt a legutóbbi hónapokban egyenesen elkeseredett harcot kell folytatnia létfontosságáért. Azt hiszem, valamennyi törvényhatóságot, vagy annak vezetőjét foglalkoztatja már a polgárság megélhetésének súlyos kérdése és bizonyára meg is próbáltak már különböző lokális megoldásokkal, épen úgy, mint ahogy Aradon megtették ezt. Több városban kísérleteztek kiviteli és elővásárlási tilalmakkal, az élelmicikkek legmagasabb árának megállapításával, azonban be kell vallanunk, hogy mindezek az ismert rendszabályok nem hozták meg a kívánt eredményt. A kiviteli tilalomra vonatkozó intézkedéseket az illetékes miniszterium egyszerűen megsemmisítette, a többi rendszabályok pedig a termelők és a közvetítők ellenállásán törtek meg. A súlyos tapasztalatok arról győzték meg bennünket, hogy ez a fontos kérdés helyi intézkedésekkel nem, csakis egyöntetű országos rendszabályokkal oldható meg közmegegyezésre. Valamennyiünk véleményét óhajtom tolmácsolni akkor, midőn kijelentem, hogy ennek az általános rendelkezésnek sürgősen meg kell történni, ha azt nem akarjuk, hogy hadseregünk gyönyörű diadalai az itthon szenvedő polgárságot ne lelkesítsék oly mértékben, ahogyan valamennyien óhajtanánk. Az ország dolgozó polgársága olyan viszonyok között él ma, hogy ennek további türese hadisikereinket is könnyen kockáztathatja.

Mielőtt a megoldás lehetőségeire bátor lesznek alább konkrét javaslat formájában rámutatni, legyen szabad kijelentem, hogy kormányunknak gyors intézkedéseiben nem szabad tekintettel lenni egyes társadalmi osztályok vagy foglalkozási ágak különös érdekeire, hanem az egész ország javát kell szem előtt tartania, mert hiszen számíthatunk azzal a körülménnyel, hogy a helyzet csak úgy rendezhető eredményesen, ha egyes magán vagy osztályérdekeken általános szempontból túltesszük magunkat.

A megoldás módjait a következő pontokban foglalom össze:

1. Közgazdasági faktoraink megállapították azt az eivitatlan tény, hogy a mai nagy drágaságot legelsősorban a túl magas gabonaárak idézték elő, vagy legalább is elősegítet-

ték. Kétségtelen, hogy az intéző körök nagyon magasra szabták a maximális gabonaárakat és ezzel megvetették alapját a többi élelmi- és iparicikkek árnövekedésének, mert hiszen ha a legfőbb tápanyagunk 60—70 százalékkal megdrágult, ez minden cikk áremelkedését maga után vonja.

Most van a legjobb alkalom arra, hogy az ország polgári lakossága szempontjából elviselhetetlenné látszó bajt már esirájában megjavíthassuk. A kormány legutóbbi rendeletéből tudjuk, hogy a gabonát ismét rekvirálják és maximálják. Arra kell tehát kérnünk a kormányt, hogy szállítsa le a mostani gabonaárakat és úgy maximálja azokat, hogy azzal ne biztosítsunk aránytalan nagy hasznot a termelőnek. Számítsák ki a termelési költségeket és ahhoz adjanak hozzá olyan normális polgári hasznot, amilyent a mindnyájunktól lemondást kívánó háborús viszonyok közepette méltányosnak tarthatunk.

2. A lefoglalt és maximált gabona felhasználására nézve mondassék ki, hogy a gabona legelső sorban a fogyasztó közönség táplálására fordítandó. E célból megállapítandó volna, legelőször a monarchia katonai és polgári gabona-szükséglete, majd a Németország számára utatandó mennyiség és ha ezek biztosítva lesznek, csak akkor engedjék meg, hogy a főleg ipari célokra (sör, szeszfőzésre, hízatlásra) használtassék fel.

3. Az őrlési százalék megállapításánál orszosze kell egyeztetni a malmo. árakéval a fogyasztók érdekeivel.

4. Rekvirálendók lennének a vágó állatok és a husuk ára maximálendó.

Ennél a kérdésnél különösen nagy óvatosságra van szükség, nehogy az egész mezőgazdasági termelésünket megbénító depekoráció még jobban fokozódjék. Ezért szükséges, hogy az élő állat rekvirálása alól vétessenek ki azok az állatok, amelyekre egy-egy gazdaság üzemének zavartalan fentartásához elengedhetlenül szükség van.

5. A cukor maximális árát szintén kormányhatóságilag kell megállapítani. Ehhez azonban szükséges volna legelső sorban az, hogy a cukorgyárak kártelje ellen teljes szigorral lépjen fel a kormány, mert a kereskedőkre hiába oktroyálunk olyan maximális árakat, amelyek megtartását a gyárosok állásfoglalása lehetetlenné teszi.

6. A kormány kiviteli tilalmat állított fel a legtöbb élelmicikre. Azonban még mindig vannak olyan árak, amelyek kivitelét semmiféle tilalom nem korlátozza. Ezekre is ki kell mondani a külföldi kiviteli tilalmat, amely azonban természetesen Németországra nem vonatkoznék.

7. Valószínű, hogy még emez intézkedések foganatosítása mellett se érzük el a bék. idő normális árait és a háború egész tartama alatt nehezebb lesz megélhetésünk. Épen ezért a kormánynak nemcsak törvényekkel és rendeletekkel kell segíteni a városi polgárságon, hanem a rendelkezésre álló anyagi eszközök igénybevételével is, miként azt Németországban tapasztaltuk. A kormány adjon a városoknak élelmezési szubvenciót. Ezt úgy lehetne megvalósítani, hogy a kormány minden város polgárságára megállapítaná a gabona-fogyasztás fix mennyiségét, a rekvirált gabonát azonban a fogyasztóknak olcsóbban adná az állam, mint ahogyan azt a termelőktől vásárolta. Kérem a tisztelt értekezletet, fogadjék el javaslatomat a tárgyalás alapjául és annak értelmében készítsen feliratot az őszminiszteriumhoz.

Dernburg államtitkárt elfogták az angolok.

(Bryan kabinet-válságot idézett föl. — Zeppelinek és német repülők akciója.)
— Távirati tudósítás. —

Berlin, június 24.

A *Vossische Zeitung* jelenti: Az angolok az Amerikából hazatérő Dernburg német gyarmattügyi államtitkárt elfogták a Kirkwallba (Orkney szigetek) vitték.

Dernburg — mint ismeretes — hosszú hónapokat töltött az Egyesült Államokban, ahová agitációs céllal utazott el egy semleges gőzösön. Dernburg fontos tevékenységet fejtett ki az Unióban és különösen azért agitált, hogy a kívándorolt német munkások a háboru után térjenek haza Németországba és pótolják a harotéren elvészett erőket. Tevékenysége és missziója befejezése után az államtitkár egy svéd gőzösön visszaindult hazájába. Ez az útja természetesen nyilvánosságra került, míg Amerikába vezető utazásáról senki sem tudott semmit. Az angolok részéről ugyan kijelentették, hogy Dernburg hazautazása elé nem gördítenek akadályt, azonban most mégis elfogták az államtitkárt.

Hamis hírek a békéről.

Berlin. A Norddeutsche Allgemeine Zeitung, a német külügyi államtitkár hivatalos lapja, megerősíti a Fr. Z. azon jelentését, amely szerint a béke előmunkálatairól általában a békéről elterjedt hírek nem igazak. A háboru kitörése óta egyetlen ellenséges kormány sem tett közvetlenül, sem közvetve Németországnak békeajánlatokat. Eddig a kormánynak nem jutott tudomására, hogy valamilyen ellenséges ország kész lenne békekötésre.

Az amerikai kormányválság.

Newyork, június 24. Itt ellenőrizhetetlen hírek vannak forgalomban a washingtoni kormány lemondásáról.

London, június 24. A Morning Post-nak jelentik Washingtonból: Bryan a napokban beszédet fog tartani Newyorkban egy gyűlekezeten előtt, amelyen három millió munkás képviselői és sok farmer lesznek jelen. Arról fog beszélni, hogy az Egyesült Államok kötelessége béke közvetítését följajánlani. Fölveti azt az eszmét is, hogy a semleges államok tartssanak kongresszust.

Washington. Bryan külügyi államtitkár véglegesen kinevezett utóda Lansing tanácsos lett, aki tudvalevőleg Bryan lemondása után automatikusan átvette a külügyek intézését és a Németországnak küldött válaszigyzeket már ő írta alá.

Száz légi-támadás.

Páris. A *Matin* szerint a Zeppelinek eddig 21, a német repülőgépek pedig 83 támadást intéztek francia és angol helységek ellen.

Dünkirchen újabb bombázása.

Genf, június 24. Június 22-én a németek ismét bombázták nehéz ágyúikkal Dünkirchen városát és kikötőjét. A bombázás háromne-

gyed óráig tartott és tizennégy lövedék hullott a városra, a mely ezuttal sokkal többet szenvedett tőlük, mint az előbbi öt bombázás alkalmával. A katonai és polgári lakosságból kétszázan részint életüket veszítették, részint súlyosan megsebesültek.

Calais-t újból nyílt kikötővé deklarálják.

Berlin, június 24. Amsterdami távirat jelenti: A francia hadvezetőség elhatározta, hogy Calais-t a legközelebbi napokban a hadizónán kívül levőnek tekinti. Remélik, ha ugyan ez a reményüket a német tengeralattjárók alaposan meg nem hiúsítják, hogy a hajóközlekedés megindulhat Calais és Folkestone között.

17 és fél milliárd a francia hadiköltség.

Berlin. A *Lokalanzeiger* jelenti Párisból: A háboru harmadik negyede költségeinek tedezésére Ribot pénzügyminiszter öt milliárd és 950 milliót kér a kamarától. A háboru kezdete óta a francia kamara által megszavazott összegek felülhaladják a tizenhetedfél milliárdot.

Az entente-offenzíva borzalmas veszteségei.

Rosendaal, június 24. Havre-ból jelentik: Francia sebesültek, akik a liévinai gyilkos harcokban résztvettek, azt mondják, hogy az amiens-i és az abbeville-i kórházak annyira zsúfolva vannak, hogy a szakadtlanul érkező sebesültek elhelyezéséről s ápolásáról szó sem lehet. Egészen nyíltan beszélnek a legutóbbi offenzíva borzalmas veszteségeiről. A *Journal de Rouen* egy tábori levelet közöl, mely így végződik:

— Arrastól Seubezig a föld egy borzasztó temető, ahol a halottak nincsenek elföldelve. Halomsárra fekszenek a hullák s nincs, aki eitemesse őket.

Olcsóbb lesz a hus, mert feloszlik a városi konzorcium. Az ármegállapító bizottság ma délben Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott. A bizottság kimondta, hogy a város és mészárosok között fennálló hus, illetve élőállat-beszerző konzorcium működését egyelőre felfüggeszti s azt csak akkor kezdi meg ismét, ha a helyzet szükségessé teszi. A konzorcium a még meglevő 18 darab marha kiméréséig együtt marad. A bizottság kimondta továbbá, hogy a mai husárakat egyelőre tenntartja, de ahogy az élőállatok beszerzésének ára változást szenved, úgy a közlemezési bizottság feladatává teszi a husárak megváltoztatását. A bizottságot az állatok beszerzése körül felmerült nehézségek indították erre az elhatározásra. *Sztójakovics* Milán, a mészárosok és hentesek szakosportjának elnöke annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a konzorcium működésének beszüntetésével a husárak esni fognak. Ha ez csakugyan bekövetkezik, akkor igazán nem nagy kérdéssé válik: miért is alakult tulajdonképpen a konzorcium. *Lócs Rezső* helyettes polgármester végül bejelentette, hogy több oldalról ajánlat érkezett a városban élőállatok eladására nézve, azokat azonban nem vehetik figyelembe, mert az árak magasak.

A király

Lemberg visszafoglalásáról.

(Bécs tüntetése a schönbrunni kastély előtt. — Az uralkodó beszél az ünneplőkhez. — A bajor király a diadalról.)

Távirati tudósítás.

Bécs, június 24.

A leMBERGI diadalünnep magasztos hálaadó istentisztelettel kezdődött a Szent István székesegyházban. Korán reggel ezrével zarándokoltak a bécsiek a beiváros felé, a dóm körül rengeteg nép volt, mindenki látni akarta a fényes felvonulást. A székesegyházba csak jegyekkel lehetett belépni. Reggel 8 óraker már mozdulni sem lehetett a dóm előtt. A főbejárónál katonák állottak sorfalat, hangos zene szóval. Ragyogó volt a tábornoki kar felvonulása a fényes egyenruhákban. Kilenc óraker megjelent Weiskirchner polgármester az alpolgármesterekkel és az egész városi tanócsal. Közvetlenül utána érkezett a király képviselője, Károly Ferenc József trónörökös. Vele érkezett Zita főhercegnő és a trónörökös pár legidősebb fia, Ferenc József Ottó főherceg. A közönség nagy lelkesedéssel üdvözölte a trónörökös párt.

Az ünnepi misét dr. Piffel bécsi herceg-érsek celebrálta fényes papi segédlettel. A hálaadó istentisztelet után a kormány tegal, a városi tanács a polgármesterekkel és ezekre menő közönség kivonult Schönbrunba, a hol délelőtt tíznegy óraker hódoló felvonulás volt a király előtt.

Ezrekre menő tömeg vett részt ma délelőtt Schönbrunban a hódolásban a király előtt. Tizenegy óraker megjelent a király sz erkélyen. Vele voltak Károly Ferenc József főherceg trónörökös, Zita főhercegnő karján legidősebb fiacskájával s az uralkodó család többi, Bécsben időző tagjai. Bécs hódolatát Weiskirchner polgármester tolmácsolta. Őfelsége a következőképp válaszolt:

— Fogadjam szívem mélyéből köszönetemet alattvalói hűségétől, igaz hazaszeretettől áthatott szavaiért, melyek annál örvedetesebben érintenek, mert visszhangjai azon lelkesült megnyilatkozásoknak, amelylyel Bécs szeretett birodalmi fő- és székvárosom lakossága a Lemberg visszahódításáról szóló örvedetes hírt fogadta. Nemesak örömmel, hanem jogos büszkeséggel is tekinthetnek Bécs lakosai a fontos fegyvertényre, amelyben már korábbi harcokban dicsőségesen bevált fiainak jelentős részük van. Hálás elismeréssel gondolok arra az önzetlen áldozatkésztségre, amelylyel a főváros itthonmaradt lakossága a súlyos idők gondjaival megbirkózik, a háboru sebeit gyógyítani igyekszik. Meggyőződésem, hogy Bécs lakosai hazafias magatartásukban azon napig állhatatosan megmaradnak, amelyen a győzelmes és becsületes béke népeimnek maradandó jólétet biztosít, amelynek előmozdítását életem legszebb céljául ismerem.

Harsogó hoch hallatszott fel a felség szavai után, majd a néphimnusz játszották el. A trónörökös és Zita főhercegnő megszólitással tüntették ki Weiskirchner polgármestert, a ki a kis főherceget gyengéden megcsókolta. A bajor jelenetet harsányan megéljezték.

München, június 24. A bajor fővárosban is lelkes ünneplés volt a leMBERGI diadal öröme. A városbáza előtt lefolyt győzelmi ün-

pepségük után annak résztvevői a királyi palota elé vonultak, a hol a királynak kifejezték hódolatukat. Mintegy tízezer ember gyűlt össze a palota előtt. A Wacht am Rheint és más német nemzeti dal elneklése után a királyi pár megjelent az erkélyen és a király a következő beszédet intézte a néptömeghez:

— Köszönöm önöknek, hogy ide eljöttök, hogy velem együtt örüljenek a mi és a velünk szövetséges seregek győzelmes előnyomulásának. Ezzel talán közelobb jutottunk a békéhez, de még nagy türelemre és kitartásra van szükség, mindaddig, amíg a világ minden táján található ellenségeink teljesen le lesznek gyűrve. Hogy az eddigi nagy eredményeket kivihattuk, azt köszönhetjük elsősorban vitéz csapatainknak, akik győzelemről-győzelemre vitték zászlóinkat, de köszönhetjük egyúttal a visszamaradottaknak, akik önfeláldozó szolgálattal a táborban állók munkáját pótolni tudták. Köszönhetjük iparunknak és mezőgazdaságunknak, amelyet az ellenségtől körülvevő országainknak lehetővé tettek, hogy saját erejéből kielégítse az ország és hadsereg szükségleteit és élmezshesse a népet. Köszönhetjük utolsó sorban a dolgozó lakosságunknak, mely jobban, mint bárhol másutt, az összesség nagy érdekeit tartotta mindig szem előtt. De még mindig az a jelszó: kitartani! Sokan önközül kedves hozzátartozóik elvesztésével már eddig is súlyos áldozatot hoztak, de még újabb és újabb áldozatra lesz szükség. Szolgáljon önöknek vigaszul, hogy ezeket az áldozatokat nagy időben, nagy ügyért, országunkért, birodalmunkért, az egész német népett hozzák meg. Még egyszer köszönetet mondok önöknek. Az Isten áldása legyen mindnyájunkon!

A tömeg a királynak szünni nem akaró viharos ovációval válaszolt és végül a királyhimnuszt énekelte. A tömeg azután a török, majd az osztrák-magyar követség elé vonult.

A cár nem fogadta Nikolajevics Miklós nagyherceget.

Intrikák az orosz udvarnál. — Miniszterválság és torradalom.)

24-irati tudósítás.

Budapest—Bécs, június 24.

A Pester Lloyd jelenti Pétervárról: Két nappal a moszkvai forrongás után Nikolajevics Miklós nagyherceg azt táviratozta a cárnak, hogy a napokban Carszkoje Szeloba szándékozik utazni. Nyilvánvalóan szükségét érezte annak, hogy ellenfeleivel szemben vádlóként lépjen fel. A cár táviratilag azt válaszolta, hogy úgy véli, a nagyherceg a harctérről nem távozhat el, mert mint generalissimusznak ott van a helye. Lehet, hogy ez is hozzájárult ahhoz, hogy a nagyherceg átadja a fővezérletet a hivatalos magyarázatok szerint „szabadsága” idejére. Az esetet Pétervárott nyíltan pertraktálják.

Sassanow is megbukott?

Kopenhága. A Politiken szerint Pétervárott azt híresztelik, hogy Goremykin miniszterelnököt és Sassanow külügyminisztert felváltják. A világhírek kapcsolatosak a harctéri eseményekkel. Maklakov erős híve volt a háborús pártnak, visszalépése ennek gyengülését jelenti.

Kuropatkin lesz az új hadügyminiszter.

Kopenhága, június 24. Pétervári magánjelentések közlik, hogy Suchom-

linov állása megrendült és Kuropatkin van kiszemelve a hadügyminiszteri állásra.

Forrongás a nagy orosz városokban.

Kopenhága. A Berlinske Tidende jelenti: *Mult szerda óta Moszkvában a lapok nem jelennek meg. A nyugtalanság egyre fokozódik s éjjelként fosztogatásokban és gyújtogatásokban nyilvánul meg. A középületek előtt katonaság áll őrt. A magántáviró forgalmat beszüntették.*

Stockholm. Finnországból érkezett utasok beszélik, hogy Oroszországban nemcsak a két fővárosban torronganak, hanem Déloroszországban is. Karkowban, Kiewben, Kazánban a torradalmi bizottságok lazasan dolgoznak, hogy készen álljanak a hadsereg végleges összeomlásakor a cárizmus elleni harcra.

A cár a harctéren.

Pétervár. A cár június huszonharmadikán a harctérré utazott.

Megvesztegetésért letartóztatott hadnagy.

(A temesvári szállítási botrány részletei. — A katonai hatóság vizsgálata.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 24.

Megirtuk néhány nap előtt, hogy Temesvárott polgári és katonai hatóságok vizsgálatot folytatnak szállítási visszaélések ügyében, amelynek aradi származású gyanúsítottjai is vannak. A polgári hatóság csakhamar közölte is négy temesvári kereskedő letartóztatását, most pedig a katonai nyomozást vezető helyen is nyilvánosságra hozták az előzetes letartóztatásba helyezett fiatal aradi tiszt nevét. Erről a temesvári sajtó részére a következő közléseket tette a katonai hatóság:

A budapesti államrendőrségnek Temesvárott működő kirendeltsége közölte, hogy Steinfeld Lajos bankcégjegyzőt, Klein Dávid és Wieder Gusztáv nagykereskedőket és Dornhelm Jenő kereskedőt vesztegetés büntette miatt letartóztatja és a temesvári ügyészség fogházába kísértette. Ebben az ügyben ma egy lépéssel előbbre jutottunk. A katonai hatóság közölte a sajtóval egy katonatiszt nevét, aki ebben az afférben szintén szerepet játszik, mivel ő volt az, akit az előbb említett letartóztatottak megvesztegettek. A megtévedt katonát Rác Gyula harmincharmadik gyalogezredbeli tartalékos hadnagy. Büne miatt június tizenegyedikén letartóztatásba került és azóta a hadbíróház fogházába várja további sorsát.

Rác Gyula harminc éves és Aradon született, ahol atyja tekintélyes ecetgyáros. Textilipari tanulmányokat végzett s külföldi gyakorlóévek után, mint üzemvezető textilmérnök a Békésgyulai Kötött- és Szövőtárúgyár temesvári gyártelepéhez került. A mozgósítás alkalmával mint tartalékos hadnagy ezredéhez vonult be, onnan azonban a temesvári katonai hadbizottsághoz osztották be, ahol ismereteinél fogva a szakmájába vágó szállítások ellenőrzésére alkalmazták. Azzal volt megbízva, hogy vizsgálja felül a beérkezett mintákat és szállítmányokat s azokról szakvéleményt mondjon. Ezt a feladatát megelégedésre végezte. Annál váratlanabb és meglepőbb volt tehát, mikor a feljelentés folytán vizsgálat tárgyává lett temesvári visszaélések alkalmával ő is büntetésnek bizonyult és letartóztatásba került. Ennek története a következő:

Egy szegedi cég azt a megbízást kapta a hadbizottságtól, hogy a temesvári ágyraktár számára nagyobb számú pokrócot szállítson. A cég a pokrócokból mintát mutatott be, az ágyraktár vezetősége azonban a mintát nem találta megfelelőnek s ezért a szállítmányt nem fogadta el. Ezt a szállítmányt megszerezte magának a szegedi cégtől Dornhelm Jenő temesvári kereskedő s aztán a maga számlájára próbálta meg ugyanazokat a pokrócokat az ágyraktárnak eladni. Ezerhatszáznyolcvan darab tábori pokrócra volt szó. Az ágyraktár vezetője azonban a pokrócokat nem találta megfelelőnek egyrészt azért, mert azok az előírt méreteknél valamivel rövidebbek voltak, másrészt színük sem felelt meg az előírásnak. A hadbizottság Rác Gyula hadnagyot bízta meg, hogy a pokrócokat tekintse meg s azokról véleményt mondjon. Rác a pokrócokat megvizsgálta s az ő szakvéleménye alapján a pokrócok átvételre kerültek.

Hogy az átvétel megtörténhetett, ennél Steinfeld Lajos működött közre. Steinfeld ugyanis nagybátyja a megtévedt hadnagnak és ő csinálta a közvetítést olyképpen, hogy Dornhelm részéről és nevében pénzt juttatott Rác Gyula hadnagnak. Hogy az átvett áruk rosszabb minőségűek voltak-e a kívántaknál, azt még a folyamatban levő vizsgálat van hivatva kideríteni, ugyanígy kiderítésre vár az is, hogy Rác csak azért kapta-e a pénzt, hogy az átvételnél ne akadékoskodjék? Tény az, hogy pénzeket fogadott el, amit nem lett volna szabad megtennie.

A katonaság részéről ebben az ügyben Sebők Kolos dr. százados, katonai ügyész vezette be a vizsgálatot. Magához hívatta a hadnagyot, aki eleintén nem akart semmiről sem tudni és egyre ártatlanságát hangoztatta, de aztán a keresztkérdések alatt negynehezen bevallott annyit, hogy Steinfeldtől háromezer koronát kapott, melyet jelige alatt egy takarékpénztárban helyezett el. Ebből a pénzből eddig mindössze kétszáz koronát vett ki. Azt azonban, hogy ezt a pénzt miért kapta nagybátyjától, Steinfeld Lajostól, nem tudta eltozgatódni megindokolni. Mikor Sebők Kolos dr. százados katonai ügyész a kihallgatásról szóló jegyzőkönyvet belejezte, kijelentette Rác előtt:

— Előzetes letartóztatásba helyezem.

Rác hadnagy erre elsápadt, megtántorodott s aztán csak annyit mondott:

— Igen, elszédültem.

Rövid szünet után aztán elmondta, hogy az ügy hogyan folyt le és részleges beismerést tett. Elismerie, hogy lapdókat és pokrócokat vett át és az átvételnél tanúsított magatartásáért pénzt kapott Steinfeldtől. Általában vallomása teljesen olyan jellegű volt, mintha mindenben Steinfeld birta volna rá a pénz elfogadására.

A megvesztegetésnek az a része, mely Klein Dávid és Wieder Gusztáv személyével van összefüggésben, teljesen hasonló a Dornhelm-esethez. Meg lehet állapítani, hogy a megvesztegetés gondolata és terve valószínűleg Steinfeld agyában született meg, legalább ezt látszik bizonyítani az a körülmény, hogy ő volt az, aki a letartóztatott kereskedőknél eljárt, fölük a pénzt felvette és azt a hadnagnak juttatta.

A katonaság részéről nyert információk kiegészítése végett a temesvári sajtó képviselői együttesen jártak el Czövek Sándor dr.-nál, mint a budapesti államrendőrség temesvári kirendeltségnek főnökével, aki azonban kijelentette, hogy jelenleg nincsen abban a helyzetben, hogy a még folyó nyomozás érdekeinek megsértése nélkül újabb közléseket tehetne.

Feladták a sandomierz ostrowieci vonalat az oroszok.

(Vilmos császár megdicsérte Hadffy honvédeit. — Lemberg-től keletre üldözik az ellenséget. — Harcok a besszarábiai határon.)

— Távirati tudósítás —

Budapest—Bécs—Berlin, június 24.

A hadisajtószállásról jelentik: Orosz-Lengyelországban az oroszok kénytelenek voltak már a sandomierz-ostrowieci vonalat feladni. A Dnyeszter mellett Zydaczow körül reánk nézve szerencsés harcok vannak folyamatban, Mikolajowot már elfoglaltuk. A Pflanzler-Baltin-féle hadsereg az arcvonala előtt csaknem zavartalan a nyugalom.

Vilmos császár megdicsérte Hadffy altábornagy honvédeit.

Budapest. A Magyarország írja: Vilmos császár végignézte a grodeki ütközetet s nagy dicsérettel szólott a kassai hadtestről, különösen pedig Hadffy altábornagy vitéz honvédeiről.

Lemberg visszafoglalásának jelentősége.

Stockholm, június 24. Svéd vezérkari körökben az a vélemény uralkodik, hogy Lemberg elestének óriási fontossága van, de nem kisebb a jelentősége Ravaruska bevételének és a besszarábiai előnyomulásnak sem. Valószínűnek tartják, hogy az orosz hadsereg már most teljesen összeomlott.

Stockholm, június 24. A Svenska Dagbladet azt írja, hogy Lemberg visszafoglalása a világháború legfontosabb eseménye.

Berlin, június 24. Genf-ből jelentik: Az itteni lapok számítottak ugyan Lemberg elfoglalására, de azt mégis rendkívül nagy eseménynek tüntetik fel. Galícia fővárosának visszafoglalása — írják a genfi lapok — fényes etapja a váltámgyorsan keresztülvitt galíciai hadjáratnak, a melyet az oroszok oly szerencsésen kezdtek meg, de a melyben május elején fordulat állott be. A szövetségesek ismét alkalmazták bekerítő és támadó taktikájukat és az offenzívát a front egy bizonyos helyén tulnyomó erővel végrehajtották. Lemberg visszafoglalása folytán az orosz csapatok, a melyek Lemberg-gel jelentékeny ellátási centrumokat vesztek el, kénytelenek lesznek új formációkban elhelyezkedni és valószínűleg a Dnyeszter-vonalat is feladni.

Amsterdam, június 24. A Handelsblad írja: Lemberg elvesztése az oroszokra többet jelent, mint Galícia fővárosának elvesztése. Lemberg-ből való visszavonulásuk szükségkép maga után vonja egész Dél- és Kelet-Galiciából való visszavonulásukat. A Dnyeszter-arcvonalat sem tartják, miután támaszpontja már elesett. Lemberg volt a csomópont, a melyben az oroszországi vasutak találkoztak és ahonnan a csapatok élelmiszer és munició szétosztása a különböző hadseregekhez történt. Még a Tanew-arcvonalon is szükségessé válhat rövidesen az oroszok visszavonulása. A többi következményről beszélni korai volna, mert nem tudhatjuk, mennyi orosz lesz kénytelen folytatni a visszavonulást.

Zürich, június 24. Az entente lapok foglalkoznak Lemberg visszafoglalásával és elismerik ennek az eseménynek nagy erkölcsi és katonai súlyát. A lapok azzal igyekeznek az orosz hadvezetőség kudarcait leplezni, hogy a munició hiányán a közel jövőben teljesen segítve lesz, úgy hogy Oroszország júliusban általános nagy offenzívát kezdhet, a mely a galíciai visszavonulást megtorolja.

Besszarábia határán ismét megvertük az oroszokat.

Bukarest, június 24. Burdujeniből jelentik: A besszarábiai határra érkező nagy orosz erők június 18-án éjszaka nyolc heves támadást intéztek az osztrák-magyar csapatok novosielicai állásai ellen. Számbeli túlsúlyuk segítségével sikerült is nekik az osztrák-magyar-német csapatokat egész Mahaláig visszaszorítani, ahol kétségbeesett erőfeszítésekkel akartak a Pruthon átkelni, hogy Csernovic felé előnyomuljanak. Az osztrák-magyar csapatok parancsnoka, Pop ezredes táviratilag kért segítséget, mire a kolomeai frontról nyomban meg is érkezett egy bajor divízió. Ennek a segítségével sikerült az oroszokat úgy megverni, hogy visszavonulási utjukat sem találták meg. Az oroszok 1200 foglyot és sok hadianyagot hagyva vissza, az osztrák-magyar és bajor csapatok által üldözve, vonultak vissza a határra. Itt a bajorok 84 municiókocsit és sok hadifelszerelést találtak, amelyeket Bukovina belsejébe szállítottak. Az oroszok további támadási kísérletei is borzalmas veszteségeikkel megheiusultak. Az osztrák-magyar és német csapatok szelleme és hangulata kitünő. A besszarábiai határon az osztrák-magyar csapatok lázas gyorsasággal készítik az erődítéseket. Az oroszok visszavonulása Bukovinából, amelyet az utolsó emberig ki kellett irteniök, olyan gyorsan következett be, hogy nemcsak különböző készleteiket ott kellett hagyniok, hanem azok megsemmisítésére sem maradt idejük. Így a győzők rengeteg számú élőállatot és tömémentelen terményt találtak, vasuti kocsikba beraktározva, ez utóbbit csépeletlen állapotban.

Bukarest. Burdujeniből jelentik az „Universul“-nak: A besszarábiai határon jelenleg csend uralkodik. A hadviselő felek megerősítik állásukat. Valószínű, hogy az osztrák-magyar és német csapatok a napokban újból megkezdik az offenzívát Besszarábiai felé. A csapatszállításokat befejezve, a vasuti forgalmat Bukovinában a mai napon megindították. Zadorin orosz őrnagy, Szucsava város parancsnoka, a besszarábiai harcokban súlyosan megsebesülve és fogságba

került. Zadorin őrnagyot a dornavatrai kórházba internálták.

Változások az orosz tábornoki karban.

Berlin, június 24. Genf-ből jelentik: Párisi magánértesülések szerint az orosz tábornoki karban nagy változások lesznek.

Ugyancsak párisi jelentés szerint az ugynevezett szebasztopoli hadsereget, melyet a Boszporuszhoz akartak küldeni, de Besszarábiába s Lengyelországba kellett küldeni, hat héten belül új zászlóaljakkal pótolják.

Az orosz sereg kimerültsége.

Bécs, június 24. A Südslavische Korrespondenznek jelentik Bukarestből: A kormány lapja, a L'Independance Roumaine Lemberg eleste alkalmából így ír:

— Az orosz sereg kimerültsége növekszik. A múlt hónapban az orosz hadsereg naponta átlag 12.000 hadifoglyot vesztett és ez a szám júniusban 15–20.000 napi átlagra emelkedett. Természetes, hogy az orosz hivatalos jelentések ezt agyonhallgatják. Ezeknek a veszteségeknek eredete a tarnovi óriási offenzívával kezdődött és hat hétre rá a galíciai orosz ellenállás megtörésére vezetett.

A haditörténelemben példátlan, hogy egy több milliós hadsereg ilyen hirtelen roppant össze. Az orosz hadvezetőség minden rendelkezésre álló tartalékot a harctérre vetett, hogy az egyesült német, magyar és osztrák hadak előnyomulását megakadályozza, de mindhiába. A szövetségesek megtisztították Bukovinát, most pedig Besszarábiában nyomulnak előre, az oroszok visszavonulnak és az elhagyott helységeket felperzsélik. Katonai szaktekintélyek véleménye szerint a dolgok mai állásánál az oroszoknak még a legjobb esetben is két-három hónapra van szükségük, hogy erejüket ismét összegyűjtsék és új offenzívát kezdhesenek. Nagy feladat ez.

Köln, június 24. A sajtóhadihadiszállásról jelenti a Kölnische Zeitung: Az orosz tüzeresség immár megszűnt tüzelni. Itt történt meg elsősorban az, amire semmiféle háború történetében nincsen példa. Az összes ágyukat, amelyeknek az lett volna a feladatuk, hogy az oroszok visszavonulását fedezzék, mint értéktelen terhet, az oroszok nagy sietséggel vonszolták a front mögött elterülő területre.

Az ágyuk átvették a legelőször eltávolított trén szerepét. Ugy összevissza voltak hányva, hogy több napig nem lehetett rendet teremteni közöttük. El voltak választva csapattesteiktől. A csapattestek nélkülöztek a legfontosabb utánpótlásokat; csak így lehet megérteni, hogy némely csoportját a foglyoknak az éhségtől féltől találták meg az előre igyekvő győztesek.

A nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén, tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy új lakcíkjüket, a lap pontos szetküldése szempontjából — legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal idejekorán közöljék.

Bulgária állásfoglalása döntő a Balkánon.

(Az entente válasza a bolgár jegyzékre. — Szerbia aggodalmai.)

Állított tudósítás.

Berlin—Bukarest, június 24.

A Frankfurter Zeitung-nak jelentik Luganóból: A balkáni diplomaták tárgyalásáról ezt táviratozzák Rómából a Corriere della Sera-nak: Bulgária tudvalevően elutasította az entente ajánlatát. A szövetségesek szófiái képviselői a legközelebbi napokban közös választ fognak átadni a bolgár kormánynak, amely azon az állásponton van, hogy addig szó sem lehet Bulgária álláspontjának megváltoztatásáról, amíg a bukaresti szerződés érvényben van. E szerződésnek a bolgár kívánságok szerint való megváltoztatása aligha lehetséges Szerbia intranszigiens magatartása miatt. A szerbek ugyanis nem hajlandók lemondani Macedónia legkisebb részéről sem Bulgária javára s különben is a szerbek rossz szemmel nézik Itália törekvéseit.

Az entente válaszjegyzéke Bulgáriának.

Szófia, június 24. Arra a feleletre, a melyet a bolgár kormány az entente-hatelmak javaslatára adott, hír szerint már megérkezett a válaszjegyzék, de a kormánynak hivatalosan még nem adták át.

Tüntetések a bolgár ruszsofflek ellen.

Bukarest, június 24. Oroszország elleneségei vasárnap népas gyűlést tartottak Szófiában, a melyen először lépett a nyilvánosság elé a fiatal Stambulov, az orosz bérencsek által meggyilkolt legnagyobb bolgár államférfiak egyikének fia.

— Az én apám — mondta — felismerte a veezélyt, a mely Bulgáriát Oroszország részéről fenyegeti és ezért kellett neki meghalnia. Ezért ölték meg Petrovot is. De az ő eszméik örökké élni fognak minden bolgár lelkében és azokat nem lehet többé kiirtani. Genadievnek, a ki pártunkat az oroszoknak el akarta adni, távoznia kellett kötelekünkől. Én most léptem a politikai élet színterére — ugymond a fiatal Stambulov — hogy meggyilkolt atyám ideáljainak megvalósításáért harcoljak.

Ruszsofil körökben az ifju Stambulov fellépte nagy zavart okozott. Az orosz sajtó elveszítette a fejét és már nem tudja, hogy féktelen dühének milyen szavakkal adjon kifejezést.

A Birsevia Wiedomosti, Szaszanov külügy-minister személyes organuma a legélesebb, mondhatnánk drasztikus hangon, vezércikkben támadja Bulgáriát.

Figyelemzeteri Radoszlavov miniszterelnököt arra, hogy a négy szövetség többé nem fog törődni Bulgáriával, mint azt Romániával és Görögországgal tette.

A cikk így végződik:

„A bolgár nép keményfejű vezetői azt hiszik, hogy a négy szövetség tovább fogja kérni őket? Keserűen csalódnak! A Szófiában uralkodó tébolyodottak tudják meg végre, hogy nagyvári hóbortjuk romlásba dönti Bulgáriát.

Szófia, június 24. Genadiev ruszsofil hajlandóságai arra vezettek, hogy a régi Stambulov-pártban, amelynek Genadiev volt az elnöke, szakadás állott be. A Genadiev-ellenesek klub-

ját már tegnap ünnepélyesen meg is nyitották Dobril Petkov közmunkügyi miniszter elnöklése alatt.

Take Jonescu lapja az entente bomlásáról.

Berlin, június 24. A Vossische Zeitung ma reggeli száma jelenti Bukarestből:

A La Romaine, Take Jonescu lapja tegnapi számában Repedés a páncélon címmel vezércikket ír. A La Romaine, mint ismeretes, a háborus pártnak legelősebb sajtóorgánuma. A vezércikk megállapítja, hogy a hármass antant páncéliján az egyöntetű vezetés hiányában erős repedés támadt. Ezt a cikket diplomáciai és katonai körökben rendkívüli fontosságúnak tartják és az a vélemény, hogy a cikk az orosz követség sugalmazására íródott. Az Epoca ugyanebben az ügyben lanyha álláspontot foglal el az Independance Romaine, Bratianu miniszterelnök szócsove és a kormány francianyelvű félhivatalos orgánuma világosan megállapítja, hogy a román nemzet nagy többsége a kormány politikáját támogatja és mélyen elítéli azt az egészségtelen nagyravágyástól fűtött politikát, amelyt egyes kicsinyes államterriak követnek. A lap megállapítja, hogy Jonescu, Filipescu, Lahovary érezhetően idegen tényezők hatása alatt dolgoznak.

Szerb aggodalmak Bulgária követelési miatt.

Nis, június 24. A szerb félhivatalos Semouprava közli az olasz félhivatalos Giornale d'Italiának azt a jelentését, hogy az albánok szerb-montenegrói hódításától féltve, a római kormányhoz fordultak, hogy Olaszország szállja meg San Giovanni di Meduát, Durazzót és Szkutarit, hogy így Olaszország megakadályozza a kikötővárosoknak a két szerb állam kezére való jutását. A Semouprava reméli, hogy a hírt nem azért közli, mintha Olaszország egy percig is haboznék, hogy Szerbia és Montenegró ellen kijátsza az albánokat.

Róma, június 24. Két szerb politikus, Kosta Stojanovits volt miniszter és Milan Arangyelovic belgrádi egyetemi tanár, a skupstina tagjai a nyugati fővárosokat beutazzák, hogy ott Szerbia érdekében a közvéleményben hangulatot csináljanak és a szerb érdekek érvényesítéséért a politikusok közt agitációt kezdjenek. A két politikus körülbelül tíz napot töltött Rómában és innen Genfén át Párisba utaznak. Stojanovits Rómában intervjut adott a Tribuna munkatársának és ebben kijelentette, hogy amikor a bukaresti békét megkötötték, kimondták egymás kölcsönös támogatását is, ami azonban a háboru alatt nem történt meg. Nem akarnak most rekriminálni, azt hiszik azonban, hogy egy közeli bizottság kiküldésével a Balkánon sok kontroverz kérdést békésen meg lehetne oldani. Stojanovits nyilatkoit Bulgáriáról is és semmi kedvetsem érez ahhoz, hogy Macedóniát átadják Bulgáriának és másfelé szeressék Bulgáriát rekompenzálni.

Venizelosz megkezdi a parlamenti akciót.

London. A Times írja: Venizelosz kijelentette, hogy átveszi a liberális párt vezetését s a kamara megnyitására nyilatkozik a külpolitikai helyzetéről.

Szaloniki, június 24. A görög szigetvilágnak elkeseredése az angol tulkapások miatt egyre nagyobb hullámokat vet. Híre jött, hogy az egyiptomi közigazgatás valamennyi görög alkalmazottját az angol kormány elbocsátotta. „Görögország megbízhatatlan magatartásának megtorlásául.” Ausztráliai katonák elégedetlenkedő görögöket arra kényszerítettek, hogy a földreterített angol lobogóra térdeljenek s azt oszokolják meg. Ez és egész sor hasonló tulkapás annyira elkeseríti Ujgörögország lakosságát, hogy egyre hangozabbban fegyveres védelmet és az entente ellen való beavatkozást követel.

Kopenhága. A Daily Telegraph jelenti: Athénban összeesküvést terveztek fel, amely Venizelosz élete ellen irányult. Az összeesküvők nagyrészt katonatisztek, akik Venizeloszt azzal vádolják, hogy köztársaság létesítésén dolgozott.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A színház hírei. Zeuszi kisasszony lesz az első előadás a Nyári Színházban, melyben Horváth Mici a szatmári kerület primadonnája lép fel szerződötletési célból. Vasárnap délután 3 és fél órakor mérsékelt helyárrakkal a „Peleskei nótárius”, este 8 órakor rendes helyárrakkal Horváth Mici felléptével a „Cigányprimás” operette van műsoron. Hétfőn, Horváth Mici bucsufellépte és Járny Böske, a debreceni színház fiatal, bájos művésznőjének első felléptével a „Lengyel vér” operette. Kedden délután 3 és fél órakor mérsékelt helyárrakkal „A Szőlke Papi” csibész operett kerül színre, míg este 8 órakor rendes helyárrakkal Járny Böske felléptével a „Mozitündér” kerül színre. „Az apa lánya” lesz a legközelebbi ujdonság, melyben a társulat elsőrendű tagjai játszanak, a fűszereplők Heppensé, L. Kiss Mariska, K. Pongrács M., Delli, Várnay, Kertész, stb. Előkészületben „A Tiszavirág” nagy operette, a Király Színház legvonzóbb ujdonsága, melyből már megkezdődtek a próbák.

* Fakadó szerelem. (Hesperia-film az Urániában.) A csodálatos, ebüvölően szép filmtragikának ismét egy grandiózusan nagy alkotása kerül ma színre, egy alakítás, amely a legteljesebb színművészettel a legragyogóbb hatásokat tudja kihozni egy diszkrétül megírt, de mégis izgalmas és feszült helyzetekkel telt dráma keretében. A dráma meséje a következő: Hesperia operaénekesnőt Arleville gróf veszi feleségül. A gróf felesége költséges életmódja miatt kénytelen elfogadni egy alaskai aranybánya részvénytársaság elnöki állását. Az aranybánya azonban csak humbog és Arleville grófra börtön vár. Felesége, amikor megtudja a gróf önfeláldozását, heroikus elhatározással expedíciót vezet Alaskába, feltárja a bánya gazdag aranyércét és megmenti férje becsületét, a grófi palotába visszatér újból az elveszett családi boldogság. — „Mária” Dorrit Weichsler-film, legközelebb az Urániában.

* A modern Messalina. (Erdősdráma az Apollóban.) A modern Messalina egy kis, nyomorult munkáslakásból indul el az életbe. Elrugja magát a formákat és rakoncátlan, összeférhetetlen természetével elbocsájtják a gyárból, ahol dolgozott. Leülök és egy spacc szeretője lesz. Majd egy festőhöz áll be modelleknek, ki megszereti ezt a rosszindulatú, rejtelmes nőt és feleségül veszi. Messalina megcsalja a férjét, aztán elhagyja. Az életnek még néhány változatán megy át. Megható, frapárs jelenet következik: a festő, aki a tébolydából megszökött, verben forogó szemekkel, lihegő mellel felkusszik a nő lakásába és éppen akkor rohanja meg, amikor öltözködik. A férfi kezében a revolver elsül és a golyó saját szívébe fut. A festő tragikus halálának láttára a nőben a rosszindulatok egyszerre megtisztulnak. Zárda lép s egy komor klastrom magányában végzi be életét, amelynek minden bűne, minden gonoszsága mellé is volt egy mentesége: a szerelem. A gyönyörű dráma mai premierjét szünet nélkül tartotta meg az Apolló, amely még pénteken mutatja be a nagyszerű műsort.

Tüzérségünk sikerei az olasz harctéren.

(Titkolják kudarcaikat az olaszok. — A rettegett nehéz mozsarak. — Visszavert hegyi támadások.)

Térségi tudósítás.

Budapest—Bécs—Róma, június 24.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Az olaszok a Plöcken hágó mellett megtámadták a kis Páhl. de véresen visszaverték őket. Az Isonzó arcvonalon csak néhány kisebb méretű sikertelen olasz támadás és ágyuharc volt. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Nehéz mozsarainktól rettegnak az olaszok.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelent a sajtóhadiszállásról: Az olaszok folytatják az általunk kiürített határhelységek lakosainak sanyargatását. Brentanicoan egy ellenséges század tiszul vitte el a polgármestert s a község néhány tekintélyes lakosát. Nehéz mozsaraink rémel az olaszoknak. Egyik mozsarunk Cima Valbonetól és Camombiótól nyugatra eső ponton felrobbantotta teli találattal az olasz löszertárat s tönkretett egy olasz áteget.

Bécs. Június 22-ikén délután 2 órakor egy nehézágyu negyedik lövésére a Lavarone közelében fekvő Camombió olasz erődporraktára rettenetes robajjal a levegőbe repült. A felrobbant lőporraktárból kétszáz méteres lángnyelv csapott az ég felé.

Az eddigi harcok jelentéktelenek.

Frankfurt, június 24. A Frankfurter Zeitungnak jelentik az olasz határról: Már ötödik hete, hogy Olaszország megüzente a háborút s a hadi-operációi még mindig csak a kisebb hegyi harcok sorozatából áll. Csetepaté és ágyupárba, ez a két kifejezés olvasható a hivatalos jelentésekben. Az olaszok természetesen föntudják jelentékeny sikereiket, ellenben elhanyagolják jelentékeny kudarcaikat.

Uj támadásra készülnek az olaszok.

Berlin, június 24. Ámsterdamból jelentik: Olasz forrásból érkező jelentés szerint az osztrák határon nagy hevességgel újból kezdtek az általános támadást. Ez az újabb támadás azonban rendkívül jól szervezett ellentállásra talált. A magyar és osztrák csapatok állásait a lövészárkokon kívül alagutak, szakadékok és sziklafalak védik, ezenfelül a rejtett állásokban elhelyezett tüzérség is erélyes működést fejt ki. Egyes helyeken hamis lövészárkok vannak, a melyekkel az ellenség megtéveszti az olasz csapatokat. Az ellenségnek ez a lövészárkok-rendszere — mondja a jelentés — valószínűleg ábirantussá változtatja hadállásait.

Az olasz „fölszabadítók”

Lugano, június 24. Hogy az olaszok az alsó Isonzó-völgyben is összefogdosták a férfi lakosságot, kiderül Barzini június 20-iki tudósításából, amely a Corriere della Sera-ban jelent meg. Azt mondja, hogy az olaszok által okkupált területen talált férfiak polgári ruhába öltözött osztrák katonák és csendőrök, akik kémszerű maradtak ott. Ezt a mesét még tarkítja annak a leírásával, hogy ezeket a foglyokat hogyan szállítják el. Páronkint egymáshoz bilincselve kísérik őket a katonai fogházakba. (Ebből a tudósításból megtudhatjuk Itália, hogy a határvidéki lakosság nem üdvözölte az ola-

szokat, mint „fölszabadítókat”, mert különben nem tartóztatták volna le őket.)

Frankfurt, június 24. Az olasz határról jelentik a Frankfurter Zeitungnak: Az Avanti szerint Velence és Verona katonai fogházait tele vannak az olaszok által okkupált határvidék polgári lakóival, akiket azzal az ürügygel börtönözött be a „fölszabadító Itália”, hogy állítólag fegyvert találtak náluk. Az olaszok Avióban, Ala mellett letartóztattak tizennyolc polgért. Az a vád ellentük, hogy fényjeleket adtak az esztrékoknak.

Róma. Frugoni tábornok napi-parancsban elrendeli, hogy mindenkít, aki az ellenséggel összeköttetésbe lép, löjjenek agyon s a házakat, a honnét az ellenségnek jeleket adnak, rombolják le.

Tengeri akció az Adrián.

Lugano, június 24. A római Tribuna párisi táviratot közöl, a melyben arról van szó, hogy Augagneur tengerészeti miniszter kijelölte a szövetséges flották szerepét az Adrián. Ugy nyilatkozott a francia tengerészeti miniszter, hogy az olasz hajóraj megának tartotta fenn az adriai tengeren a rendőrségi feladatokat. Ily módon lehetségessé válik, hogy a francia és angol flották kizárólag annak a feladatnak szenteljék magukat, hogy azokat a kalózkodó hajókat, a melyek a német tengerelátjáró naszádokat a Földközi-tengeren titokban ellátták eleséggel és minden egyéb szükséglettel, végképpen ártalmatlanokká tegyék.

Rotterdam, június 24. Boué de Lapeyrière admirális az adriai tenger felügyeletét az olasz flottára bízta. Amennyiben — ugymond az admirális — ez a feladata az olasz flottának igen nehéz lenne, számíthat Franciaország támogatására.

San Marino is háborúba kezd.

Róma. San Marino köztársaság kihirdette, hogy minden erejét Olaszország szent ügyének szolgálatába helyezi. San Marino „minden ereje” egyébiránt 38 tisztból, 950 milicakatonából, negyven gárdistából és valami hatvan csendőrből áll.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A kerácsonyi ferbli. A múlt év kerácsony napján két gáji korcsmából, Farkas Lipótéből és Csizmás Lázáréból több társaságot, összesen 48 gáji napszámot emelt ki a csendőrség, akik hazárdjátékot, filkóst és ferblit játszottak. A hazárdjátékos társaság az asztalon ravaszul csak diót tartott, a csendőrök azonban az ablakon keresztül kihallgatták, hogy a játék még is csak pénzbe megy. A társaság felett ma ítélkezett Bozoky Máttyás járásbíró. A negyvenhárom vádlott közül tizenegy hadba vonult, hat nem jelent meg, hármat a bíró bizonyítékok hiányában felmentett. A többiek közül Csizmás korcsmárost azért, mert helyiségben hazárdjátékot engedett meg, 15 korona, azért pedig, mert a játékban maga is részt vett, 10 korona pénzbüntetésre ítélte, Farkas nem jelent meg, a játékosokat pedig részben 5,

részben 10 korona pénzbüntetésre ítélte a bíró szigorubbán büntetve azokat, akik nem voltak beismerésben. A tárgyalás reggel háromnegyed kilenc órától délután háromig tartott.

A lemergi csatában elesett aradi huszárfőhadnagy.

(Von der Lühe Nándor hősi halála. — Az Edward-huszárok gyászja.)

Az Aradi Közlöny tudósítóiól.

Arad, június 24.

Lemberg elfoglalásának örömeivel együtt egy Hírbír is érkezett Aradra: a nagyszerű és győzelemteljes küzdelemnek olyan halottja is van, akit Aradon széles körben a részvét legmélegebb könnyeivel siratnak el.

Ma délelőtt érkezett meg a híre Aradra, hogy a Lemberg körüli harcokban elesett Von der Lühe Nándor, a 12. huszárezred főhadnagya. A fiatal, lányosan széke arcu főhadnagy kedvelt és dédelgetett tagja volt az aradi uritársaságnak, egyike a lecsnájdigabb tiszteknek, kitűnő urlovas, aki díjlovaglós versenyeken nem egyszer szerepelt. Augustus elsője óta megasztítás nélkül küzdött a harctéren a nem egyszer kitüntette magát. A Lemberg előtti harcoknál vezette utoljára rohamra századát, elestének közelebbi részleteit azonban még nem ismerik.

A hősi halált halt huszárfőhadnagy aradi származású volt, az aradi gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait, édesatyja is Aradon szolgált, mint huszárnagy az Edward huszároknál, s maga is a katonai akadémiából kikerülve Aradon kezdte pályáját.

Mintaképe volt a vitéz magyar huszártisztnak s tettét a hadsereg „Aranykönyve” is megörökítette. Az aradi uritársaságokban közkedveltségnek örvendett huszártiszt az aranykönyv tanúsága szerint több nehéz és veszedelmes újrát-lovaglásra vállalkozott és néhány gyönyörű tettet vitt végbe. Többször megütöközött ellenséges lovassággal és mindig ránézve győzelmesen végződött a harc. Bátorsága attól sem riadt vissza, hogy sokkal erősebb ellenséges gyalogsági csapatokkal kezdjen tüzi harcot. Az újrát-lovaglásokról hazatérve mindig fontos és kimerítő jelentéseket hozott, a melyeknek nagy hasznát látták. Egy ízben, midőn ellenséges országban lovagolt tizennyolc huszárijával a fiatal hadnagy, Kulaszne mellett harmincöt ellenséges lovasra bukkant. Huszárijával azonnal megtámadta az erősebb csapatot és szétugrasztotta. Tovább lovagolva más kisebb járőrök csatlakoztak hozzá, végül negyven lovas volt már mellette. Ezekkel egy egész ellenséges lovasszázadot támadott meg. Tizenkét huszáriját egy erdő szélén tüzi harcra vezényelte, a többiekkel pedig ellenállhatatlan erővel rohant neki az oroszoknak. A hatalmas tulerőben levő ellenség a borzalmas erejű támadás hatására alatt minden irányban szétugrott. Tizennégy orosz foglyul ejtett, köztük az ellenséges század parancsnokát is.

Néhány nappal később a fáradhatatlan hadnagy egy egész orosz vontatoszlopot meglepett, két hadbiztost foglyul ejtett és huszonöt szekeret, amelyek tele voltak eleséggel, valamint tíz hátsó lovat zsákmányolt.

Ófelsége a vitéz huszártisztnak hőstettel elismerésül a bronz katonai érdemrendet adományozta a katonai érdemkereszt szallagján. Von der Lühe Nándort azóta főhadnaggyá is előléptette az uralkodó.

Honvéd apának honvéd fia.

(Aradi katonák közt. — A legfiatalabb ujjonc kérése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 24.

Valahol messze Aradtól és Aradmegyétől, magas hegyek koszorúza szép, nagy városban, de ezidőszerezt még nekik szokatlan, idegen környezetben katonáskodnak az aradi és aradmegyei fiúk. Honvédek! Abban a csapatban szolgálnak, amely „belerohamozta magát a világtörténelembe”. Az öregebbjeik a csatatereteken tépik koszorúságra a babért, a fiatalabbjaik a kincses városban most tanulja a hadimesterséget. Bámulattal beszélnek a véres csatamezőkön végigszáguldó honvéd tergeteg erejéről és bámulattal beszélnek azokról, akik itthon előkészüdnék ennek a fergelegnek a kelésére. Az aradi honvédek alig voltak pár napja a szép nagyvárosban, alig jöttek kétszer-háromszor haza a gyakorlótérrel, a város polgárai bámulattal konstatálták, hogy az aradi tiúk, az ujjoncok, úgy mint az öregek, valami olyan egészen különös katonafajta, hogy az embernek a saive repes örömeiben, ha látja őket, ha hallja lépteik dübörgését.

Ebből a csapatból válogatták össze a minap azokat a századokat, amelyek friss erőt, lendületet és lelkesedést visznek a harcterekre. A laktanya udvarán a parancsnok büszke szeme végig jár a vassorokon és keresi, válogatja a legényeket. Nem nehéz a választás, mert az első szóra sokkal többen jelentkeztek, mint amennyire szükség van.

Már együtt is van a szükséges létszám, már külön vannak állítva a kiválasztottak, amikor kilép a tömegből Mészáros Jakab, mezőkovácsházai, leányképu legényke és odaáll E. főhadnagy parancsnok elé.

— Főhadnagy ur alássan kérem, osszon be engem is az elmenők közé.

— Nem lehet fiam, szól — a főhadnagy, — még fiatal katona vagy. Alig vagy itt négy hete. Majd egy pár hét múlva.

— De alássan kérem, engedjen el — es-dekel a fia.

— Nem tehetem, mert a felsőbbség azt parancsolta, hogy ilyen fiatalok, mint te vagy, még itthon maradjanak. An vagyok érted felelős!

— Megállom én a helyemet, — mondja könyörgő hangon Mészáros honvéd — alássan kérem hadd menjek.

— Ha minden áron menni akarsz, akkor elővezetlek a zászlóaljparancsnok urhoz, kérd meg azt.

— Ha mehetek akkor alássan kérem, folytatja most már esillogó szemmel az ígéretől boldog fiam — osszon be a harmadik szakaszba a főhadnagy ur.

— Miért?

— Mert ott van az apám...

— .....

— Jól van fiam! El fogsz menni és vigyázz az apádra!

Ezer ember volt föl- és szemtanuja a kincses város honvéd-kaszárnyájának udvarán, amint a főhadnagy kezét fogott az örömebe könnyező Mészáros Jakabbal. Sarkon fordult és ment a harmadik szakaszhoz, ahol az apja boldogan ölelte keblére.

H I R E K.

Félmillió ember kell a Dardanellák ellen.

(Olaszország is részt vesz az ostromban.)

Távirati tudósítás.

Berlin, június 24.

Stockholmi híradás szerint Lennquist svéd író, aki hónapokat töltött Gallipolin, azt írja, hogy még ha százezer olaszt küldenének is oda, teljesen hiábavaló volna ez az áldozat. Legalább félmillió katona érhetne talán el valamit. A szövetségesek eddig legfeljebb ötszáz méterre haladtak előre. Gallipoli déli csucsán és Ari Burnunál, ezért azonban már harmincezer embert áldoztak fel.

Genf, június 24. Római jelentés szerint most már küszöbön van Olaszország aktív részvétele a Dardanellák ostromában. A római híradás szerint több olasz cirkálóból és különféle egységből álló flotta elhagyta Tarento kikötőjét és Tenedos felé indult. Az olasz hajóraj állítólag itt fog egyesülni az angol-francia flottával.

— A trónörökös kitüntetése. Bécsből jelentik: Ó felségség Károly Ferenc József trónörökösnek a Szent István-rend nagykeresztjét adományozta.

— Ferenc Ferdinánd árvái. Bécsből jelentik: Az elhunyt trónörökös pár gyermeki, a kik tegnap Bécsbe érkeztek, innen Arzstettenbe mentek, hogy részt vegyenek az ünnepies rekviemen, melyen június 28-án az uralkodóház több tagja is meg fog jelenni.

— Repülőgépről elsüllyesztett tengeralattjáró. Berlinből jelentik: Május 22-én a Keleti-tengeren egy német repülőgép bombázott egy orosz tengeralattjárót. Az oroszok most beismerik, hogy a tengeralattjáró elpusztult.

— Megoperálják a szultánt. Konstantinápolyból jelentik: Mohamed szultánt, aki hólyagkőbántalmakban szenved, Israel tanár, a török fővárosban tartózkodó hírneves német sebészprofesszor, meg fogja operálni.

— Hadi fogságba került aradi honvédtiszt. Almási Alajos aradi árvaszéki nyilvántartó fiától Almási Alajos honvédhadnagytól, aki a 102. n. p. felkelő gyalogezredhez beosztva teljesít szolgálatot, tegnapelőtt kapott levelet, amelyben a fiatal hadnagy tudatja, hogy egészséges és nincs semmi baja. A június 8-án irt tábori lap megnyugtató híradása óta, annál meglepőbbben érte ma a családot, hogy még május 27-én kelt levelezőlapjuk, amelyet a 354. számú tábori postahivatal utján küldtek Almási Alajosnak most ezzel a megjegyzéssel érkezett vissza:

— Nem lehet továbbítani. Fogoly.

Almásiék most nem tudják, mi történt fiukkal. A levelező lapon csupán ceruzával, minden hivatalos bélyegző nélkül szerepel a „fogoly” felzés és az is különösen tűnik fel, június 8-án még irt haza Almási Alajos és a május 27-én neki küldött levelet már nem kapta meg.

— Érettségi a kereskedelmi iskolában. Az aradvárosi felső kereskedelmi iskolában most folynak az érettségi vizsgálatok. Érettségi biztosul a kereskedelmi miniszter Csécsy Imre dr. miniszteri titkár küldte ki, aki már több éven keresztül vezet a legnagyobb szaktudással a páratlan humanizmussal az aradi érettségi vizsgálatokat. A vallás- és közoktatásügyi miniszter kiküldötte Neterda Modész miniszteri titkár.

— Lemberg visszavételét ünneplik a sebesültek Vingán. A Vörös Kereszt egyesület vingai tartalék kórháza sebesült vitézei szerdán este Lemberg visszafoglalásának örömeire fákllys körmenetet rendeztek. Megható volt látni, amint a lábadozó katonák zászlóval, fákllyával és lampionokkal rendes sorokban a Himnusz és egyéb hazafias dalokat énekelve körmenetre indultak. A sebesültek között románok, bosnyákok, horvátok, németek, bolgárok és osztrák landwehrek is voltak, tisztán magyar dalokat énekelve legelőször is lerótták a hála adóját kezelő orvosuk. Bérczi Gyula dr. és Keller Vilmos dr. lakása előtt, onnan Schaffer József, a község érdemes főjegyzője és a vingai fiók kórház egyik szervezője elé vonultak. A főjegyző lelkes és buzdító szavakban mondott köszönetet az ovációért és hazafias kötelességére figyelmeztetett minden polgárt, most az aratás előtt és felhívta a polgárságot, hogy a nagy idők követelte tennivalót minden egyes megfeszített buzgalommal lássa el, hogy az édes hazánkat védő és máris annyit szenvedett és annyi dicsőséget szerzett hadseregeinknek megadassuk, ami annak megadandó. Ezután Nagy Gyula, a vingai járás főszolgabíró lakása elé vonult a fákllys menet, mint akinek hervadhatlan érdemei vannak a közadakozásból létesült fiók kórház létezésé felett. A Himnusz elnéklése után Nagy Gyula remek szép beszédben emlékezett meg katonáink vitézi tetteiről és gyújtó hatású szép szavakban éltette a hazát, a királyt és hű szövetségeseinket. Az ilyen fellelkesített közönség a fiók kórház elnöknőjének, gróf Gyürky Lászlónénak és a fiók kórház sok érdemeket szerzett népszerű gondnokának, ill. Bayer Ferenc tanítónak adott lampionos szerenádöt. Az ünneplő körmenet befejezése után a sebesült vitézeink ünnepi vasorához ülték, ahol még további zajos ovációban is volt részük.

— Miért nincs olcsó tojás? Miért van olyan ára a tojásnak, amelynek következtében az a huspótló és erőt adó eledel is elérhetetlen magasságban lebeg a kiéhezett emberek képzeletében? Erre a kérdésre feleletet kap az ember, ha elővassa a berlini lapoknak megjelent következő hirdetést, amelyet mi a Vorwärts június 20 iki számában olvastunk:

Öffentlicher Verkauf von österreichisch-ungarischen Eiern in Mindestmengen vor einer Kiste, enthaltend 1440 Stück am Schlesischen Güterbahnhof, Zollschuppen Nr. 5. Eingang Mühlenstrasse, werktäglich beginnend 3 Uhr nachmittags.

Magyarul: Osztrák-magyar tojás nyilvános eladása. Legkisebb mennyiség körülbelül 1440 darab egy ládában. Hétköznaponként délután 3 órától kezdve a Schlesische Güterbahnhofon az 5. számú vámbázban.

Követeljük a tojás kivitel haladéktalan megszüntetését mindaddig, amíg a tojás ára Magyarországon le nem száll szokott árára. Különösen aktuális ez a követelés Aradon, ahol hatósági tojásárusítással lehetett csak az eddigi épen elég magas 10 filléres áron megtartani a tojást, épen a túlajtott tojás exportálási üzlet miatt.

— Női tüzoltók Tirolban. Innsbruckból jelentik: Az innsbrucki kerületi kapitányaság az alájarendelt községekhez rendeletet intézett, melyben a legutóbbi sorozásoknál bevált tüzoltók létszámáról kimutatást kér s egyuttal felszólítja az előljáróságokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a hiányokat szükség esetén női személyzettel pótolják. A felhívásnak Tirol lelkes népe előreláthatóan örömmel tesz eleget s így rövidesen számos helyen megszűnik a női tüzoltóság.

— Rézmozsarát — vasmozsarért. (Gróf Andrassy Gyuláné felhívása.) A magyar társadalomhoz, különösen a magyar háziasszonyok, egyházak gondnoksága, jegyzői kar, lelkészek, tanári s tanítói kar, kereskedők és iparosok jó szívéhez fordul az „Uránia” Országos Növédő Egyesület és áldozatot kér a haza oltárára. Az országos hadsegélyző hivatal lelkes felhívást intézett a magyar közönséghez és első sorban a magyar háziasszonyokhoz. Ez a felhívás azt kívánja tőlünk, hogy háztartásunk főls és nélkülözhető fémtárgyait adjuk oda részben a hadseregnek, részben egyesítve a kétfős célt a társadalom munkájának segítségére. Bizonyos, hogy e felhívás nem is marad hatástalan s minden magyar háztartásban már készen várják összegyűjtve és megválogatva az erre szánt tárgyak a gyűjtés idejét. Ehhez a felhíváshoz kapcsolódik, bár tőle függetlenül a mi kérésünk is. Adják nekünk háztartásait, vagy kereskedéseik egyik másik darabját, mely talán nem felesleges, de nem is pótolhatatlan. Az „Uránia” Országos Növédő Egyesület ugyanerre a célra rézmozsarokat, rézgyertyatartókat, vagy egyéb nélkülözhető réztárgyakat és rézméreganyagokat (leginkább fél kilón felül) kéri azoktól, kik ellenszolgáltatás nélkül, vagy mert nem nélkülözhetik, nem adhatják át réztárgyaikat. Nem ingyen kérjük, mert ellenértékül felajánlunk minden adott rézmozsarért, vagy, 3 kilogramm súlyú vörös vagy sárgaréz tárgyért, vagy törmelékért, egy a használatnak, úgy izlés, mint hygienikus szempontból teljesen megfelelő nikkelezett vasmozsarát. Másfél kilogramm súlyú rézgyertyatartóért, v. gy. ugyanannyi súlyú sárga, vagy vörös réztárgyért, vagy törmelékért egy nikkelezett vagy bronzirozott vasgyertyatartót; fél kilós és ezen felüli rézsúlyú hiteles vasmozsarát. Ezen vastárgyak bizvást pótolják a háztartásban, templomokban és az üzletekben támadt hiányt. E jelzett tárgyak e történelmi napok emlékére „pró Viktoria” „a Győzelemért” 1914—15. felirattal vannak elátva és mindenkor ékeken szülő emlékei lesznek ennek az időnek.

Réztárgyaik helyett fogadják el tehát szívesen az általunk felajánlott és a réz-adományokat mindenképpen pótló nikkelezett, vagy bronzirozott vastárgyakat, hogy egyrészt új eszközöket adhassunk küzdő hadseregünknek jövődi győzelmek kivívásához, másrészt pedig, hogy a hadicélra adott anyagnak nyilvánosan elszámolandó átvételi árával támogassuk az „Uránia” Országos Növédő Egyesület már megkezdett munkáját, egy-egy téglával hozzájáruljunk ahhoz az otthonhoz, melyet az egyesület a hadbavonultak özvegyeinek és árváinak lehetőleg még a háború tartama alatt felállítani óhajt. A fenti tárgyakon kívül minden egyéb réz, vagy, vörösréz tárgyat, üst, konyhadény stb. adományt is szívesen fogadjunk és kérünk és azt kívánság szerint az adományozó által megnevezett bármely, általunk forgalomba hozott nikkelezett, vagy bronzirozott feliratos emléktárggyal kicserélünk. A hazatias nagy oél érdekében bizalommal várom a becserezendő réz- és vörösrézadományokat, gróf Andrassy Gyuláné IV. Váci-utca 20., vagy az „Uránia” Országos Növédő Egyesület helyiségébe, V. Szervita-tér 5. szám alá.

— Ahol még olcsó a tej. Amíg Aradon még mindig a piaci drágaság ellen küzdünk, addig más városban — így például Szegeden — a szigorú piaci rendszabályok alacsony árakat eredményeztek. Képzeltető, hogy a vásárló közönség körében ezen örvendetes körülmény mily nagy meglepéssel találkozott. Hogy csak egy-két cikket említsünk meg, kezdjük egyik legfontosabb élelmiszerral, a tejjel, Szegeden 1 liter tej 28 fillér, Aradon 32, 34, sőt nem sokára 36 fillér lesz. Szalonna 4 korona. De olcsóbb ezenkívül a zöldség, gyümölcs és baromfi is.

— Éjjel is van víz. Zádor Imre gépüzemigazgató a közönség szives tudomására hozza, hogy a vizmű holnaptól, azaz f. hó 25-től kezdve további intézkedésig éjjel is üzemben lesz.

— Angol feltalálók mozgósítása a németek ellen. Zürichből jelentik: Wells, a fantasztikus regények ismert szerzője, felhívást tesz közzé a négyesszövetség s a semleges sajtó lapjaiban s a világ összes feltalálóját hadügyi problémák megoldására buzdítja Johnson Claude londoni polgár 1.000.000 font sterlinget tűzött ki díjjal Wells akciójának támogatására. A díjat az nyeri meg, aki a következő problémák egyikét oldja meg a háború tartama alatt:

1. Mint lehet ellenséges buvárhajót biztos eredménnyel elfogni, vagy elpusztítani?

2. Mint lehet ennél nagyobb tömegű német, osztrák vagy magyar és török katonát egyszerre elpusztítani?

3. Mint lehet hajót torpedó ellen megvédeni?

Ha e problémák megoldása sikerül, mondja a felhívás, akkor a nagy világháborúnak legalább valami kulturális haszna is volt.

— Szőlősgazdák mozgalma. Az Arad-hegylajai Szőlősgazdák Egyesülete tekintettel a kedvezőtlen borértékesítési viszonyokra, aminek egyik okát a szőlőbirtokosok — mindenestre nem ok nélkül — a sörgyártás nagyfokú fejlődésében és a sörlogyasztás tolytonos térfoglalásában látják, egyrészt az idej bortermeés értékesítésének előmozdítása céljából, másrészt pedig azért, hogy az árpának, mint lisztpótló terménynek és mint állati erőtakarmanynak, erre a célra való felhasználásával a közéletmezés ellátásának kérdése könnyebben és olcsóbban legyen megoldható, az idej árpatermeés ipari célokra s különösen ipari sörgyártásra való felhasználásának korlátozása céljából feliratot intézett a kormányhoz, s ezen feliratát, támogatás végett, Arad vármegye törvényhatósági bizottságához és a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületéhez is beterjesztette másolatban.

— Triesztben is lóvasut közlekedik. Amikor a háború kitört, tudvalevőleg az autobuszokat elvitték Aradról. A személyszállító autókát átalakították azóta, a haretéren a teherforgalom lebonyolítására használják őket. Annak idején megjelentek Arad utcáin a jó öreg lóvasutak és azóta a személyforgalmat ismét a lassu, de biztos lóvonat látja el. Így történt Triesztben is. Amióta Olaszországgal háborúban állunk, Triesztben a villamos vasut és a fogaskerekű beszüntette forgalmát és az égető szükség új életre hívta a lóvasutat.

— Csalásért elítélt gyulai honvéd őrmester. Szegedről jelentik: Tegnap délelőtt a szegedi hadosztálybírósg Köhgyi Andor dr. vezetésével egy megvesztegetési bűnpórt tárgyal. Cherier György gyulai 2-ik honvéddalozeredbeli nyilvántartó-őrmester tilt a vádlottak padján. Az a vád ellene, hogy tavaly karácsony táján Wolf Béla dorozslofalvi vagyonos gazdálkodót, aki szívhajos ember, ezer koronáért ki akart szabadítani a katonaságtól. Kétszáz koronát előre ki is fizettek az őrmesternek. Később kiderült a turpisság. Wolf ma is szolgál, a pénz pedig bünyeként a hadbírósg előtt fekszik. A vádlott, akit Kormányos Benő dr. népfelkelő hadnagy védett, tagadta a terhére rótt bűncselekményt. A hadbírósg a vádlottat család címén egy esztendői súlyos börtönre ítélte.

— Gyermek kocsi legnagyobb választékban Fischer áruházában a Szabadság-téren. Összesukható nyári sport-kocsi már 16 koronától, ülő és álló patent gyermek székek 14 koronától. Kérném a cégre figyelni. Fischer áruház a Szabadság-téren. 227

— Irásmunkák, sokszorosítások, írógépjavitások, előnyös árban eszközöketnek. Gyors-, gépiró és könyvelői szaktanfolyam Ziffer és Hóllés Br. Bohus-palota. 1887

— Apróhirdetések az „Aradi Közlöny” részére felvétetnek a Messenger-hoy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Az új gabona maximális ára.

(Aradon 41 és 36 korona közt változik a buza ára. — A kormány új rendelete.)

az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 24.

A hivatalos lap mai száma közli a kormány legújabb rendelkezését, amely megállapítja a jövő termés maximális árát, még pedig az országot hét területrésze osztva s az értékesítés idejét hónapokra tagolva. A Duna jobb partján. (Báránya, Fejér, Komárom, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém és Zalavármegyék, Győr, Komárom, Pécs, Sopron és Székesfehérvár városok) a buza maximális ára métermázsánként (jul. 10—21-ig 40 K. 50 f., július 21—31-ig 39.50, aug. 1—10-ig 38.50, aug. 11—22-ig 37.50, aug. 21. után 36.50. A rozs (jul. 10—21-ig 32.—, július 22—31-ig 30.—, augusztus 1. után 30.—. Arpa július 10-től kezdve 29.—, Zab július 10-től 28. kor.

A Duna balpartján. (Bács, Esztergom, Ungvár, Hont, Nyitra, Pozsony vármegyék, Pozsony város teljesen megegyezik a Duna jobbpartjára megállapított árakkal; csak a zab ára emelkedik 1 koronával 30 ra.) A Duna balpartján Arva, Liptó, Turóc, Trancsén és Zólyom vármegyék, Selmec és Bélabánya városokban a maximális ár buzára (jul. 10—21) 41, (jul. 22—31) 40, (aug. 1—10) 39, aug. 11—21) 38, aug. 21 után 37. rozsra (jul. 10—21) 32.50, (jul. 22—31) 31.50, (aug. 1 után) 30.50. Arpa: 30. Zab: 28.

Duna-Tisza köze. Bács-Bodrog, Csongrád, Jászkun-Szolnok vármegyék, Baja, Hódmezővásárhely, Szabadka, Szeged, Uvidék, Zombor városok: buza (jul. 10—21) 40. (jul. 22—31) 39, (aug. 1—10) 38, (aug. 11—21) 37, (aug. 21 után) 36, rozs (jul. 10—21) 31.50, (jul. 22—31) 30.50, (aug. 1 után) 29.50. Zab 27.50 Arpa 28.

Heves, Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegyék és Kecskemét városokban buza (jul. 10—21) 40.50, (jul. 21—31) 39.50, (aug. 1—10) 38.50, (aug. 1—21) 37.50, (aug. 21 után) 36.50; rozs (jul. 10—21) 31, (jul. 22—31) 30, (aug. 1 után) 29. Arpa: 28. Zab: 28.

Budapest székesfőváros július 10-től buza 41 K, július 22—31-ig 40 K, augusztus 1—10-ig 39 K, augusztus 11—21-ig 38 K, augusztus 21. után 37 K. Rozs (július 10—21-ig) 32 K, július 22—31-ig 31 K, augusztus 1. után 30 K. Arpa 29 K. Zab 28 K.

A Tisza jobb partján: Abauj-Torna, Bács-Borsod, Gömör-Kishont, Ung és Zemplén vármegyék, Kassa és Miskolc törvényhatósági joggal felruházott városok: Buza: július 10—21-ig 40.50 kor., július 22—31-ig 39.50 kor., aug. 1—10-ig 38.50 kor., augusztus 11—21-ig 37.50 kor., aug. 21. után 36.50 kor. Rozs: július 10—21-ig 31.50 kor., július 22—31-ig 30.50 kor., augusztus 1. után 29.50 kor. Arpa: 29.50 kor. Zab: 28 korona.

Sáros és Szepes vármegyék: jul. 10—21-ig 41 kor., július 21—31-ig 40 kor., augusztus 1—10-ig 39 kor., aug. 11—21-ig 38 kor., augusztus 21. után 37 kor. Rozs: július 10—21-ig 32.50 kor., július 21—31-ig 31.50 kor., augusztus 1. után 30.50 kor. Arpa 30 kor. Zab 28 kor.

Krassó-Szörény vármegye: Buza (jul. 10—21) 40, (jul. 21—31) 39.50, (aug. 1—10) 38.50, (aug. 11—21) 37.50, (aug. 21 után) 36.50. Rozs (jul. 10—21) 32, (jul. 22—31) 31, (aug. 1 után) 30. Arpa: 27.50. Zab: 28.

Tisza balpartja: Békés, Hajdu és Szabolcs vármegyék, Debrecen törvényhatósági joggal felruházott város: Buza (jul. 10-23.) 40, (jul. 21-31.) 39, (aug. 1-10.) 38, (aug. 10-21.) 37, (aug. 21. után) 36. Rozs (jul. 10-21.) 31, (jul. 22-31.) 30, (aug. 1. után) 29. Arpa 28. Zab 28.

Bihar, Máramaros, Szatmár, Szilágy és Ugocsa vármegyék, Nagyvárad és Szatmárnémeti törvényhatósági joggal felruházott városok: Buza (jul. 10-21.) 40.50, (július 21-31.) 39.50, (aug. 1-10.) 38, (augusztus 11-23.) 37, (aug. 21. után) 36. Rozs (július 10-21.) 31.50, (jul. 22-31.) 30.50, (aug. 1. után), 29.50. Arpa 29. Zab 28.

Tisza-Maros szöge: Arad, Csanád, Temes és Torontál vármegyék. Arad, Temesvár, Versec és Pancsova törvényhatósági joggal felruházott városok:

Buza (jul. 10-21.) 40,
(jul. 21-31.) 39,
(aug. 1-10.) 38,
(aug. 11-21.) 37,
(aug. 21. után) 36,
Rozs (jul. 10-21.) 32,
(jul. 21-31.) 31,
(aug. után) 30.
Arpa 27.50.
Zab 28.

Királyhágón tul. Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros Torde, Nagy-Küküllő, Szeben, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyék, Kolozsvár és Marosvásárhely törvényhatósági joggal felruházott városok: Buza (jul. 10-21.) 41, (jul. 26-31.) 39, (aug. 1-10.) 39, aug. 1-21.) 38, (aug. 21. után) 37. Rozs (jul. 10-21.) 32, (jul. 22-31.) 31, (aug. 1. után) 30. Arpa 28. Rozs 28.

A kétszeresért követelhető legmagasabb ár. A kétszereset alkotó keverékben levő buza-mennyiség és rozsmennyiség legmagasabb árának összege.

E rendelettel megállapított ár július hó 10-ik napján lép életbe.

Uj könyvek.

* Az olasz háboru térképe gyönyörű, rendkívül pontos kivitelben jelent meg. A kitűnő, 5 színben elkészített háborus térkép feloleli egy teljes ivon egész Olaszország, Tirol, Karinthia, Svájc, délkeleti Franciaország, az egész olasz, dalmát, albán tengerpart hegy- és vízrajzi képét, az összes vasúti és utvonalakkal, városokkal és erődítésekkel. A pontos és gyönyörű kivitel mellett a térkép rendkívül olcsó, ára 1 korona, kapható minden könyvkereskedésben.

* Egy komitácsi ujságíró feljegyzései olmen, Bródy Sándor előszáival, Boromiszava Tibor címlapjával adta ki könyvét Dénes Sándor Szatmárnémetiben. Az aktuális mű kellemes olvasmány, ára 2 korona. Huszár Aladár kiadása Szatmárnémeti.

* A Társaság. Nádasdi Baán Achilles kedves történeti elbeszélése, Sável Kálmán pompás huszártörténete, Somlay Károly novellája, A Társaság új számának érdekessége. Több érdekes cikk, vers és divatlevél egészítik ki a szebbnél-szebb illusztrációkkal is tarkított szám tartalmát. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre

NYILTTER.*

ARADI KÖZLÖNY.

1915. évi július 1-től új előfizetést nyitunk az Aradi Közlöny-re.

Az Aradi Közlöny

a világháboru eseményeiről mindenkor a legalaposabb és a legfrissebb tudósításokban számol be. Közleményeinek eredetisége és érdekessége, valamint háborus híreinek megbízhatósága révén is legolvasottabb napilap.

Az Aradi Közlöny-t

a közönség minden rétege olvassa, épen ezért egyben a legjobb hirdetési organum is.

Az Aradi Közlöny

mindenhová követei há olcsóságát.

A kiadóhivatal nyaraló és bevonult előfizetőinek, előbbieknek a nyári tartózkodási helyre, utóbbiaknak a tábori postán pontosan utána küldi

az Aradi Közlöny-t.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:	Vidéken:
Egy óra 2 K — f.	Egy óra 2 K 40 f.
1/4 évre 6 K — f.	1/4 évre 7 K — f.

Tessék mutatványszámot kérni.

Tisztán

kezelt uradalmi tejgazdasághól

TEJ.

Kapható: Esteli fejtés este 8 óra-kor. Reggeli fejtés reggel 6-kor.

MAUMANN LAJOS

fűszertizletében 2253

Arad, Damjanics-u. 1. sz.

ZSIR

prima, egészséges idei disznószár 10 kilogrammtól kezdve

kg-ja 4.80 K-ért és

Burgonya

waggonként kapható

Kalmár Endre

Arad, Asztalos Sándor- és Chorin-utca sarok.

670. Telefon szám 670.

Költözők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez

Kalmár József
villanszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

A gondos, jó munkájáról elismert

harisnyakötőde

Andrássy-tér 20. szám

(Fischer Eliz-palotában)

ajánlja magát a helybeli, mint
vidéki b. közönség figyelmébe.

Permetező javítások
elfogadtatnak.

PATENT.

Egészségi
kutszivattyuk.

E kutszivattyuk a kut-aknában képződő mérges gázokat és egészségtelen levegőt elvezetik, a fagy-csapon alkalmazott szuhany mindig friss, hide levegővel hossa a vizet érintkezésbe, miáltal a víz is mindig friss üdítő és egészséges marad. Mivel pedig az akna fedett, a levegőben uszkáló baktériumok az aknától elszáratnak és így fertőzés alig történhet. — Az egészségi szivattyuk télen nem fagynak be, nyáron pedig állott víz nem marad benne.

E szivattyuknál minden fa alkatrész mellőztetik, mert ezeknek visnyálka képződik ami a kolera, tifusa és más egyéb betegségek bacillusainak valóságos tenyésztelepeivé változhat.

Régi rendszerű kutszivattyuk átalakítását elvállalok.

Patent tűzfecskendők.
Patent borszivattyuk.
Patent kályhacsövek.

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott
szivattyu készítőnél

Arad, Rákóczi-utca 27.

Izr. LeányinternátusJózsef főherceg-ut 19. sz.
I. emelet.Elsőrangú okleveles tan-
erők, gondos nevelés, mo-
dern berendezés. Elemi és
középszkolai előkészítés és
továbbképző tanfolyam. Kül-
lön tárgyak: Idegen nyelv-
vek, festés, zongora és mű-
vészi kézimunkák.Beiratás június hó 30-ig.
Kívánatra prospektus díjtalan.

Igazgató tulajdonos:

Stern Ilonka,okl. tanítónő. 2027
933. Telefon szám 933.

15445 - 915.

Hirdetmény.A m. kir. kereskedelmi mi-
niszternek engedélye folytán az
aradi m. kir. állami ipari szak-
iskola igazgatósága megkeres-
sünkre iskolájának 23 tanulóját
aratógépésznek képezte ki.Ezen aratógépészek a város
gazdálkodó közönségének rendel-
kezésére állanak. Amidőn erről
Arad város gazdálkodó közönsé-
gét értesítjük, felkérjük az arató-
gép kezelőket igénylőket, hogy
erre vonatkozó igényüket legsür-
gősebben az aradi m. kir. állami
ipari szakiskola igazgatójának be-
jelenteni sziveskedjenek.A bejelentésnek magában kell
foglalnia azt, hogy a fizető gazda
hány gépesre, hány napra, hó-
napra tart igényt.Tudomására hozzuk a gazdál-
kodó közönségnek, hogy a szak-
iskola által kiképzett aratógépés-
zek utazási költsége oda és vissza,
nemkülönböztetve a lakás és teljes el-
tás a helyszínen a gazda által
megtérítendő, illetőleg nyújtandó
és hogy kisebb időre a gépésznek
napdíja 6-8 korona, hosszabb
időre pedig 5-6 korona.

A városi tanács.

Használt

ó l o m

megvételre kerestetik

„JESSY“a legtökéletesebb tisztító-szer. Fehér vászon
cipőkhöz kis üveg 70 fillér,
nagy üveg 1 korona.Női és férfi fehér- és
szürke tennis-cipők óriási
választékban.**Cipő Tőzsde****ARAD.**

Apollo mozi mellett.

4085—1915. pm.

HirdetményArad sz. kir. város törvény-
hatóságánál üresedésben levő évi
1600 korona fizetés és 640 korona
lakbérrel javadalmazott köztisztasági
felügyelői állásra pályázatot
hirdetek.

Felhívom mindazokat akik ezen

állást elnyerni óhajtják, hogy is-
kolai képzettségüket és netán má-
sutt töltött szolgálati idejüket igaz-
oló bizonyítványaikkal felszerelt
kérvényeiket hozzám címezve leg-
később f. évi július hó 5-ig hiva-
talomhoz nyújtsák be.

Arad, 1915. június 18-án.

Varjassy
polgármester.**ARADI NYOMDA R. T.****ARAD,****József főherceg-ut 22. szám.****TELEFON 151. SZ.****A nyomda**

készít mindenféle üzleti és egyéb nyomtatványt és pedig:

levélpapírt,

árjegyzéket,

valamint:

borítékot,

levelezőlapot,

eljegyzési értesítőt,

számlát,

továbbá:

esküvői meghívót,

memorandumot,

falragaszt,

névjegyet,

jegyzéket,

röplapot,

gyászjelentést,

cégekártyát,

könyvet,

belépti jegyet, stb.

izléses és csinos kivitelben, méltányos árban.

A könyvkötészet

elvállal a szakmába vágó munkát olcsó és jó kiállításban.

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré“ krémét.

Ara egy tégelynek 1 korona.

Ibolya Doré szappan 70 fill. Ibolya Doré puder 1 K 20 fill.

Vigyázat a „Doré“ szóra.

Legjobb fekete v. barna

Hajfestő

a „Melogen“. Ara 2 korona.

Szörvestő-Depilator.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt aró, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kap-
hatók a készítőnél**Hajós Arpád** gyógyszer-
tárában**ARAD, Andrassy-tér 22. sz.**

Alapítotott 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

**Gépészöltönyök
és etetőruhák
az aratáshoz**

legjutányosabb áron kaphatók

2277

Moskovitz Zs.

férfi ruha áruházában

Arad, színház-épület.

4067—1915. pm.

Hirdetmény.Közhirre teszem, hogy a m.
kir. földművelésügyi miniszter ut
18500—1915. számú körrendelete
szerint az aratási munkák elvége-
zéséhez fűződő országos érdek
személtett tartásával több száz da-
rabból álló aratógép-készletet léte-
sítettett eladásra és Aradon a m.
kir. gazdasági felügyelőség biza-
tott meg a helybeli vasútállomá-
son raktározott teljesen új Bacher-
Melichár gyártmányu marokrakó
aratógépek ellátásával. A gépek
vételára a megfelelő ruhordó elő-
állvánnyal és minden más szük-
séges alkatrészrel felszerelve, a
gyártmány szerint 589, 620 és
685 korona, amihhez még a gépek-
nek Budapestről az illető helyre
való szállítási költsége járul. A
gépek felszerelése, a szállításra al-
ka mas állapotban állanak raktár-
ban.Azon ki-gazdák és gazdakörök
tehat, akik a fennforgó rendkívüli
viszonyok között az aratási mun-
kát csak gépekkel tudják elvé-
gezni és akiknek eddig nem volt
módjukban megfelelő gépek be-
szerzéséről gondoskodni, a gépek
eladásával megbízott tisztviselő-
höz fordulhatnak, aki fel van jo-
gosítva, hogy a gépeket kész-
pénzfizetés ellenében minden to-
vábbi szavatosság nélkül elad-
hassa. Az eladásnál azonban első-
sorban gazdaköröknek és kisbirtó-
kosoknak kérvényei fognak fi-
gyelembe vétetni és csak ha ezek
igényeinek kielégítése után ma-
radnak gépek, akkor fognak a
fennmaradó gépek másoknak is
eladatni.

Arad, 1915. június 20-án.

Varjassy, polgármester.

Andrassy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség— különösen dohánytőzsdének al-
kalmas — azonnalra**kiadó.**Bővebbet az „Aradi Közlöny“ kiadó-
hivatalában József főherceg-ut 22.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.
Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűvel 8 fillér.
Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.
A legkisebb hirdetés 60 fillér.
Az apróhirdetések előre fizetendők.
A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

ELLÁTÁS.

Uri család
asztalnál elsőrendű ebédkoszt, esetleg vacsora is, havi bérletben kapható. Bővebbet Andrassy-tér 8. szám, I. emelet.

ALKALMAZÁST NYER.

Intelligens fiatal leányt
keresek a délutáni órákra, németül vagy franciául beszélő előnyben részesül. Welsz Endréné, Apponyi-ut 2. 2281

Gyermektelen házaspárt
vagy magános asszonyt házmeszternek keres Welsz Endre, Apponyi-körút 2. szám. 2272

Két kis fia mellé

14—15 éves értelmes leány felvétetik. Jelenkezhetni Andrassy-tér 25., IV. sz. lépcső, I. emelet, ajtó 29. Ugyanitt egy mindenese cseléd felvétetik.

ALKALMAZÁST KERES.

Állást keres

akár irodai vagy más, 4 polgárit jelesen végzett nagycsaládu szülők gyermeke. Eisenman Albert Arad, Vécsey-utca 18. sz. 2278

Kiszolgáló leánynak

ajánlkozok fiatal leány cipő, pék vagy valamely más jobb üzletbe. Cim Kovács Juliska Ujmikelaka, Adler Andor-u. 8. 2275

Magyar bonno

gyermekkekhez ajánlkozok. Cim Aranykéz-utca 15. 2279

Nyugdíjas vasutas

könyvvezetői, irodai, vagy bizalmi állást elvállal. Cim a kiadóhivatalban. 2248

Érettségizett,

magyar-német nyelvet bíró fiatal-ember irodai állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2267

ÜZLETEK.

Andrassy-tér 8.

számu hában egy kisebb üzlethe-lyiség — különösen dohányüzse-dének alkalmas — azonnaira ki-adó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám.

LAKÁST KERESNEK.

Vidéki

nős tisztviselő azonnal kivenne tisztja, csinosan tutorozott szobát konyhával. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 2276

KIADÓ LAKÁS.

Egy szoba és kamarából
álló pincelakás kiadó Apponyi-ut 1. sz.

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, augusztus 1-re ki-adó. Bővebbet a házmeztornél.

2 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnaira kiadók. Bővebbet a házmeztornél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Arató gép

Cormick-féle marokrakó eladó 400 koronáért Stefánusz János plé-bánosnál Mondoriakon. (Arad m.) 2274

Ajánlok

prima raffiát legolcsóbban Roth József, Bőtvs-utca 8. Telefon 68. 1706

Háztartási cikkek

és bútorok elköltözés miatt, jutá-nyosan eladók. Weitzer János-utca 8. II. 1812

Papírszalvéta

1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésé-
ben, Szabadság-tér. 781

Új esőplő garnitúra

egyenként is teljes szavatosság mellett eladó esetleg részletre. Bővebbet Gyár-utca 7. 2220

Eladó

vismentes ponyvák Arad, Fácán utca 6. szám. 2262

11990—1915.

A szabad Maros folyóban és az élő-
viz csatornában való fürdés eltiltása

Hirdetmény.

Mind gyakrabban megismét-
lődő szerencsétlenségek igazolják,
hogy a szabad Marosban és az
élővízcsatornában való fürdés élet-
veszéllyel jár. A Maros medre és
az élővízcsatornának annak takar-
tása folytán fenéktalaja, helyen-
kénti mélysége folytán változik és
ujjonnan keletkező örvényei áram-
sebessége nemcsak az uszni nem
tudók, de a gyengébb uszók éle-
tére is a legnagyobb veszélyt ké-
pezi.

Mint hogy a Maros folyón léte-
sített ingyenes fürdők mindenki-
nek rendelkezésére állanak és tel-
jesen feleslegessé teszik az élet-
veszéllyel járó szabadban való
fürdözést, a közönség életbizton-
ságának megóvása érdekében a
szabadban való fürdést az 1886.
évi XXIII. tc. 26. §-a alapján
Arad sz. kir. város rendőrhatalmá-

gának egész területén betiltom és
figyelmeztetem a lakosságot, hogy
mindazok, akik ezen tilalom ellen
vétenek, a hivatkozott törvény
185. § a szerint fognak büntettetni.
Egyidejűleg felkérem a szülőket,
gyámokat, gondnokokat, a tanon-
cokat tartó iparosokat, kereskedő-
ket, az elemi és középiskola igaz-
gatóit, hogy a felügyeletük alatt
álló gyermekeket, tanulókat, a
rendeletben foglalt tilalomról tá-
nítsák ki és figyeljenek, hogy az
szigoruan betartassék.

Green, főkapitány.

T. gazdaközönség figyelmébe!

Aratási és cséplési időnyre:

**Géptaggyut,
Gyantát,
Gépolajat,
Kocsikenőcsöt,
Kőolajat.** 2235

Szőlőpermetezésre

rézgálicot

legolcsóbb napi áron ajánl

Hubert József

Arad, Szabadság tér.

Telefon 262.

15585—915.

Hirdetmény.

Arad szabad kir. város háztar-
tására vonatkozó 1914. évi zár-
számadását és összes mellékleteit
az 1886. évi XXI. t. cikk 17. §-a
értelmében I. év és hó 21-étől
számított 15 napra a főszámvevő
hivatali helyiségében közzemlére
kitenni rendeljük.

Szabadságában áll bármely adó-
fizető polgárnak annak adatai el-
ien esetleges észrevételeit az ezen
tárgyban összehívandó közgyűlést
megelőzőleg 5 nappal a városi ta-
náchoz benyújtani.

Arad, 1915. évi június 19-én.

A városi tanács.

Nagyszerűen bevált a harcúción kíl-
dőknel és általában mindenkinél mint
legjobb

Tájdalomcsillapító bedörzsölés

meghülés, rheuma, köszvény, influenza,
torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capitol compon.

Horgony-Pain-Expeller potlička.

Úvege K — 50, 140, 2—

Kapható gyógyszerárakban
vagy közvetlenül az „Arany
oroszlánhoz” címzett Dr.
Richter-féle gyógyszerárakban,
Prága I. Elisabethstr. 8.

Magyarországi szétosztás.

8716

3898—1915. pm.

Hirdetmény.

A vízművek igazgatójának
jelentéséből tudomásomra jutott,
hogy a helyi lapokban a közönség-
hez intézett felhívása dacára, sőt
talán épen annak következtében,
a két utóbbi nap alatta vízfigyasztás
az eddigi teljesített fogyasztást
is messze túl haladja ugyanolyra,
hogy a tartalék vízkészletek már
fogyatékán vannak.

Nyomatékosan felhívom ennélfog-
va a magam részéről is a város
közönségét, miszerint tekintettel
arra, hogy a város területére
a harcúción érkező sebesült kato-
nák higiénikus tisztántartása,
azoknak vízzel való ellátása, tovább-
bá a lenyegető járványok miatt
az utcák és terek, fokozottabb
mértvű öntözése a vízművek ter-
melő képességét már amugyis tul-
ságosan igénybeveszik, és e téren
épen az említett okok miatt a
fogya ztást korlátozni nem lehet,
a vízfigyasztásnál a saját jól fel-
fogott érdekében a legmesszebb-
menő takarékosággal járjon el.
mert a vízszolgáltatási zavarok
csak a közönség vízfigyasztásának
csökkentésével kerülhetők el.

Arad, 1915. június 12.

Varjassy Lajos,
polgármester.

14792—1915.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelm. minisz-
ter ur értesítése szerint az elesett
tisztok és legénység emlékére
azok arcképeivel ellátott népszerű
könyv fog kiadatni.

Felhívjuk városunk lakosá-
gát, hogy a gyulai 2. honvéd-
gyalogsereg kötelékébe tartozott s
elesettek fényképeit, rövid életrajzi
adatokkal ellátva Gyulára, a 2.
honvéd gy. e. Pótvászállj hivatal-
nak minél rövidebb idő alatt be-
küldjék.

Arad, 1915. június 12.

A városi tanács.

Jóminőségű új vagy ócska erős, transport

HORDÓK

kerestetnek. Ajánlatot kérünk

**Uradalmi Igazgatóság Ötvenes
posta Sofronya küldeni.** 2232